

**LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJOS
2017 METŲ VEIKLOS ATASKAITA**

2018 m. kovo 1 d.
Vilnius

UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJOS VEIKLOS 2017 METAIS KONTEKSTAS

2017 m. geopolitinė pasaulio padėtis išliko sudėtinga. Nestabilumą ir įtampą tarptautinėje ir regioninėje politikoje lėmė nereguliari migracija, terorizmas ir religinis ekstremizmas, hibridinės grėsmės, branduolinio ginklo plitimas, didėjanti nepagarba žmogaus teisėms, populizmo plitimas, propaganda, išpuoliai prieš vakarietiškas vertybes ir normas, klimato kaitos procesai. Tarptautinėje arenoje buvo ryškūs vienašališki JAV veiksmai ir iniciatyvos, Kinijos kaip globalios galios stiprinimas. Europos Sąjungoje buvo tęsiamos diskusijos dėl organizacijos ateities ir reformų įgyvendinimo. Iššūkiais pasaulio taikai ir saugumui ir toliau liko ekspansinė Rusijos politika, Krymo okupacija, karai Sirijoje ir Jemene, neslūgstanti įtampa Izraelio ir Palestinos santykiuose, įtampa Korėjos pusiasalyje ir tęsiami branduoliniai bandymai, aktyvūs Kinijos veiksmai Pietų Kinijos jūroje. Didėjantis tarptautinės ir regioninės saugumo padėties procesų nuspėjamumas išliko svarbiu tarptautinės politikos veiksmu.

2017 m. NATO ypatingą dėmesį skyrė Varšuvos vadovų susitikime priimtų sprendimų įgyvendinimui, įskaitant kolektyvinei gynybai reikalingų pajėgų stiprinimą, greitą sprendimų priėmimo procesą, ambicingą pratybų programą ir didesnę dėmesį Baltijos regiono apginamumo klausimams. Trijose Baltijos šalyse ir Lenkijoje dislokuoti aukštos parengties daugianacionaliniai koviniai pajėgumai yra reikšmingas sąjungininkų indėlis į regiono saugumo sustiprinimą.

Svarbiu saugumo aplinkos veiksmu išliko ir vis didesnę NATO saugumo darbotvarkės dalį užimančios hibridinės (glaudžiai susijusios su valstybių pastangomis didinti visuomenės atsparumą ir pilietinę parengtį) ir kibernetinės (tampa NATO kolektyvinės gynybos dalimi) grėsmės, reikalaujančios vis stipresnio angažavimosi. 2017 m. Aljansui buvo ne tik iššūkių, bet ir plėtos metai: 29-ąją NATO nare tapo Juodkalnija.

2017 m. buvo skirti ES konsolidacijai po išgyventų krizių ir diskusijoms dėl ES ateities. Nors metų pradžioje būta abejonių dėl ES ateities ir populistinių jėgų atskirose ES šalyse stiprinimo tendencijų, ES išlaikė vienybę ir pademonstravo pasiryžimą tobulinti ES institucijų funkcionavimą. Optimizmą sustiprino prognozės viršijęs ES ekonominis augimas (2017 m. euro zonos BVP augimas siekė 2,5 proc.), pro-europietiško Prancūzijos prezidento išrinkimas, antieuropietiškų partijų pralaimėjimas Nyderlanduose ir Vokietijoje, ES vadovų susitarimas dėl naujos gilesnės integracijos iniciatyvos gynybos srityje (PESCO), ES vienybė derantis su Jungtine Karalyste (JK). Pirmajame derybų su JK etape užtikrinta maksimali ES piliečių teisių apsauga, sutarta dėl JK finansinių įsipareigojimų vykdymo. Svarbus saugumo aplinkos veiksnys buvo galios centrų ES viduje persiskirstymas, susijęs su JK išstojimu iš ES, nauja valdžia Prancūzijoje ir jos ES saugumo politikos vizija. Sustiprėjo nuotaikos dėl suaktyvėjusio Vokietijos ir Prancūzijos veikimo ES atsinaujinimo, tačiau jas pristabdė užsitęsęs valdančiosios koalicijos formavimas Vokietijoje.

Saugumo padėtis Baltijos regione buvo įtempta. Rusija tęsė agresyvius veiksmus prieš Ukrainą, neteisėtai kišosi į kitų valstybių vidaus politiką, rengė agresyvias pratybas prie NATO išorinių sienų, kuriose buvo pademonstruotas Rusijos karinės mobilizacijos ir modernizacijos greitis. Rusijos veiksmų atžvilgiu JAV neliko nuošalyje ir priėmė teisės aktą, kuriuo išplėtė sankcijas Rusijai, sustiprino paramą Ukrainos gynybai. Ukrainos klausimas išliko svarbus ir ES užsienio politikos darbotvarkėje – iki 2018 m. liepos 31 d. pratęstos ES sankcijos Rusijai dėl jos veiksmų Ukrainoje. Lapkričio mėnesį Briuselyje vykusiame penktajame Rytų partnerystės viršūnių susitikime, nepaisant kai kurių ES narių siekio mažinti Rytų partnerystės politikos ambicijas, pavyko išlaikyti nuostatas dėl tolesnio Rytų partnerystės politikos stiprinimo.

Lietuvos kaimynystei ir globaliai erdvei patiriant darnaus vystymosi ir taikos, stabilumo ir atsparumo krizėms iššūkius, vystomojo bendradarbiavimo parama ir humanitarinė pagalba išliko svarbiu šių iššūkių sprendimo įrankiu. Lietuvos, kaip šalies donorės, stiprybė – demokratinės valstybės ir rinkos ekonomikos kūrimo patirtis – buvo ypač naudinga ES Rytų partnerystės šalims ir kitiems transformaciją patiriantiems regionams. Nuo 2017 m., sprendžiant pasaulinės migracijos

krizės sukeltus iššūkius, vystomojo bendradarbiavimo parama pradėta teikti migracijos kilmės ir tranzito šalims.

Tarp Baltijos ir Šiaurės šalių vyko konstruktyvi ryšių plėtra. Šiaurės šalys stiprino karinį bendradarbiavimą, akcentavo būtinybę didinti išlaidas ir nacionalinei gynybai. Taip pat buvo dedamos pastangos stiprinti kovą su hibridinėmis grėsmėmis. Spalio mėnesį Helsinkyje buvo atidarytas Europos kovos su mišriomis grėsmėmis centras.

Lenkijos ir Lietuvos strateginė partnerystė išliko tvirta: konstruktyviai bendradarbiauta regiono gynybos ir saugumo klausimais, toliau įgyvendinami svarbūs šalių infrastruktūriniai projektai: Rail Baltica, Via Baltica, dujotiekių jungtis tarp Lietuvos ir Lenkijos (GIPL), elektros tinklo sinchronizacija su Europos sistema. Lietuvos ir Lenkijos supratimas apie grėsmes, jų vertinimą ir suvaldymo priemones išliko panašus. 2017 m. įvyko keli svarbūs Lietuvos ir Lenkijos aukšto lygio vizitai, pagerėjo Lietuvos – Lenkijos dvišalių santykių atmosfera.

Baltarusija išliko ribotų išteklių ir galimybių šalimi, ekonomiškai ir politiškai priklausoma nuo Rusijos. Lietuva skleidė žinią tarptautinėje arenoje apie Astravo AE keliamą grėsmę ir tarptautinius saugos reikalavimų pažeidimus, diplomatinėmis pastangomis telkė tarptautinę bendruomenę, siekdama užtikrinti projekto atitiktį tarptautinės branduolinės saugos standartams.

Didelis dėmesys ir toliau buvo skiriamas ryšiams su Lietuvos diaspora stiprinti – susiklosčiusios istorinės aplinkybės, pasaulyje vykstantys migracijos ir globalizacijos procesai lėmė, kad didelė Lietuvos tautos dalis gyvena užsienyje. Diasporos potencialo vertinimas ir įsitraukimo į valstybės pilietinį, ekonominį, kultūrinį, mokslinį ir kitų sričių gyvenimą aktyvinimas išlieka svarbiu uždaviniu Globalios Lietuvos programą įgyvendinančių institucijų veikloje.

I. UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJOS STRATEGINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMAS

Užsienio reikalų ministerija, įgyvendindama savo strateginį tikslą – Lietuvos interesų įgyvendinimo diplomatinėmis priemonėmis užtikrinimas, apimančią visą ministerijos veiklą, 2017 m. diplomatinėmis priemonėmis aktyviai siekė didinti Lietuvos saugumą (taip pat ir ekonominį, ir informacinį), atstovauti Lietuvos ekonominiams interesams užsienyje ir juos ginti, išlaikyti ir stiprinti strateginį transatlantinį dialogą, aktyviai formuoti ir įgyvendinti ES darbotvarkę, vykdyti Lietuvos interesus atitinkančią politiką Europos Sąjungos rytinių kaimynių atžvilgiu, aktyviai veikti Jungtinių Tautų Organizacijoje (toliau – JT), Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijoje (toliau – NATO), Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijoje (toliau – ESBO) ir kitose tarptautinėse organizacijose. Taip pat buvo siekiama stiprinti ryšius su Europos šalimis, plėtoti regioninį bendradarbiavimą, prisidėti prie tarptautinės bendruomenės taikos, saugumo ir stabilumo įtvirtinimo pastangų, plėtoti vystomojo bendradarbiavimo politiką, formuoti ir įgyvendinti Lietuvos interesais grindžiamą darbotvarkę su Lotynų Amerikos, Afrikos, Azijos ir Okeanijos valstybėmis, vykdyti viešąją diplomaciją ir strateginę komunikaciją, užtikrinti užsienio politikos analizės procesus, operatyviai teikti kokybiškas konsulines paslaugas, didinti jų prieinamumą, koordinuoti „Globalios Lietuvos“ – užsienio lietuvių įsitraukimo į valstybės gyvenimą – kūrimo programos vykdymą ir dalyvauti ją įgyvendinant. Įgyvendindama strateginį tikslą, ministerija taip pat siekė sudaryti sąlygas veiksmingai diplomatinei tarnybai.

Strateginis tikslas buvo įgyvendinamas penkiomis programomis: (01.01) Užsienio politikos formavimas ir įgyvendinimas, (01.02) Lietuvos ir užsienio valstybių piliečių aptarnavimas, (01.03) Vystomasis bendradarbiavimas ir parama demokratijai, (01.04) Diplomatinės tarnybos administravimas, (01.05) Ryšių su užsienio lietuviais politikos formavimas ir įgyvendinimas.

Šioms programoms įgyvendinti buvo skirta 88 031,5 tūkst. Eur asignavimų (įskaitant įstatymu leidžiamus naudoti vieno mėnesio pereinamuosius 2016 m. lėšų likučius, esančius Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, konsuliniuose įstaigose, atstovybėse prie tarptautinių organizacijų sąskaitose, lėšas, gautas Lietuvos Respublikos metinio įnašo į Europos plėtros fondą daliai sumokėti, ir papildomas lėšas, gautas valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymui laipsniškai įgyvendinti). Iš jų daugiau kaip 50 proc. skirta 58 Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, konsuliniuose įstaigose, atstovybėse prie tarptautinių organizacijų ir specialiosios misijos (toliau – Lietuvos diplomatinės atstovybės) veiklai vykdyti.

1 lentelėje pateikiama informacija apie patvirtintus ir panaudotus asignavimus Strateginį tikslą įgyvendinančioms programoms. Atkreiptinas dėmesys į diplomatinės tarnybos specifiką: Lietuvos diplomatinėse atstovybėse užsienyje veiklos išlaidos, Lietuvos įmokos tarptautinėms organizacijoms ir institucijoms, asmenų delegavimas į tarptautines, ES ir užsienio valstybių institucijas ir tarptautines misijas, prisideda prie visų Užsienio reikalų ministerijos kompetencijai priskirtų veiklų įgyvendinimo, nors lėšos joms numatytos atskirose programose.

1 lentelė. Strateginį tikslą įgyvendinančios programos ir ataskaitinių metų Lietuvos Respublikos biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme patvirtintų asignavimų panaudojimas

Programos kodas	Programos pavadinimas	Asignavimų panaudojimas (tūkst. Eur)			
		Patvirtintas planas	Patikslintas planas*	Faktiškai panaudota	Panaudojimo dalis nuo patikslinto plano (proc.)**
01.01.	Užsienio politikos formavimas ir įgyvendinimas	11 595 000	11 595 000	11 594 955,86	100
01.02.	Lietuvos ir užsienio valstybių piliečių aptarnavimas	183 000	183 000	167 409,63	91,48

Programos kodas	Programos pavadinimas	Asignavimų panaudojimas (tūkst. Eur)			
		Patvirtintas planas	Patikslintas planas*	Faktiškai panaudota	Panaudojimo dalis nuo patikslinto plano (proc.)**
01.03	Vystomasis bendradarbiavimas ir parama demokratijai¹	8 304 000	10 716 635	10 714 634,88	99,98
01.04	Diplomatinės tarnybos administravimas²	62 697 000	65 205 921	62 010 291,08	95,10
01.05	Ryšių su užsienio lietuviais politikos formavimas ir įgyvendinimas	331 000	331 000	303 026,96	91,55

Strateginio tikslo įgyvendinimo pažanga matuojama keturiais efekto vertinimo kriterijais.

2 lentelė. Efekto kriterijų planuotos ir pasiektos reikšmės

Vertinimo kriterijaus kodas	Efekto vertinimo kriterijaus pavadinimas ir mato vienetas	2017 m. planas	Įvykdyta
E-01-01	Lietuvos gyventojų dalis, mananti, kad Lietuvos interesų tarptautinėje bendruomenėje įgyvendinimas yra užtikrintas ³	Didesnė dalis nei ankstesniais metais	36 proc.
E-01-02	Lietuvos gyventojų dalis, mananti, kad Lietuvos diplomatinė tarnyba labai gerai / gerai įgyvendina Lietuvos interesus Europos Sąjungoje	Daugiau nei 22 proc.	31 proc.
E-01-03	Lietuvos gyventojų dalis, mananti, kad Lietuvos diplomatinė tarnyba labai gerai / gerai atstovauja Lietuvos saugumo interesus , išnaudodama dvišalio ir daugiašalio bendradarbiavimo priemones bei narystės NATO teikiamas galimybes	Daugiau nei 28 proc.	39 proc.
E-01-04	Visuomenės pasitikėjimas ES ir jos veikla , proc. ⁴	55 proc.	64 proc.

Vienu svarbiausiu kriterijumi vertinant ministerijos veiklos efektyvumą pasirinktas siekis užtikrinti kasmet gerėjančią visuomenės nuomonę apie atstovavimą Lietuvos interesams tarptautinėje bendruomenėje. Pažymėtina, kad dėl diplomatinės tarnybos veiklos specifikos, vadovautis tik visuomenės nuomone vertinant ministerijos veiklą nėra tikslu, objektyvesnį situacijos vertinimą atspindėtų suminis vertinimas, į šį procesą įtraukiant politologus, žurnalistus, kitus šios srities profesionalus. Visgi toks tyrimas pareikalautų daugiau laiko ir finansinių išteklių, todėl jo taikymas yra diskutuotinas.

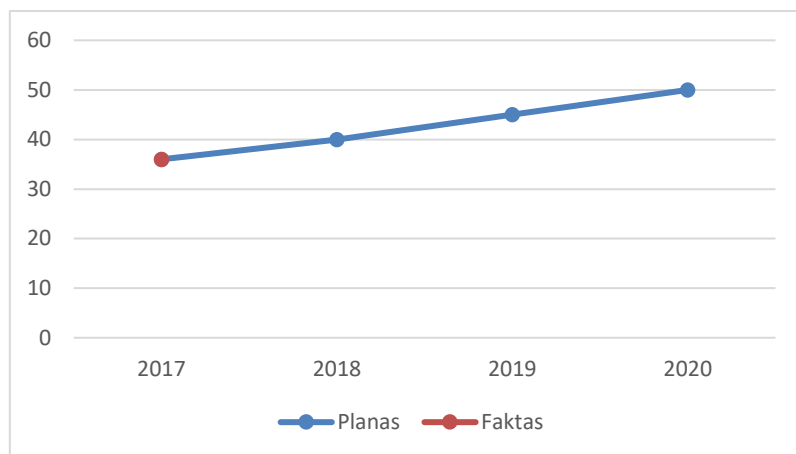
¹ 01.03. programos „**Vystomasis bendradarbiavimas ir parama demokratijai**“ patvirtintas ir patikslintas planas skiriasi 2 412 635 Eur (29 proc.), nes ši suma buvo gauta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr.1018 „Dėl lėšų skyrimo“ Lietuvos Respublikos metinio įnašo į Europos plėtros fondą daliai sumokėti.

² 01.04. programos „**Diplomatinės tarnybos administravimas**“ patvirtintas ir patikslintas planas skiriasi 21834 Eur., nes ši suma buvo papildomai gauta Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2017 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 1K-120 – Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto asignavimų Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymui laipsniškai įgyvendinti“, taip pat įtraukti įstatymu leidžiami pereinamieji lėšų likučiai, esantys Lietuvos diplomatinėse atstovybėse.

³ XVII Vyriausybės programos įgyvendinimo plane esantis 5.5 krypties rodiklis. Reikšmių pasiekimas nustatomas pagal visuomenės nuomonės apklausos tyrimo duomenis.

⁴ XVII Vyriausybės programos įgyvendinimo plane esantis 5.3.1 darbo rodiklis. Reikšmių pasiekimas nustatomas pagal Eurobarometro duomenis.

1 grafikas. Lietuvos gyventojų dalis, mananti, kad Lietuvos interesų tarptautinėje bendruomenėje įgyvendinimas yra užtikrintas, proc. (E-01-01 kriterijus)

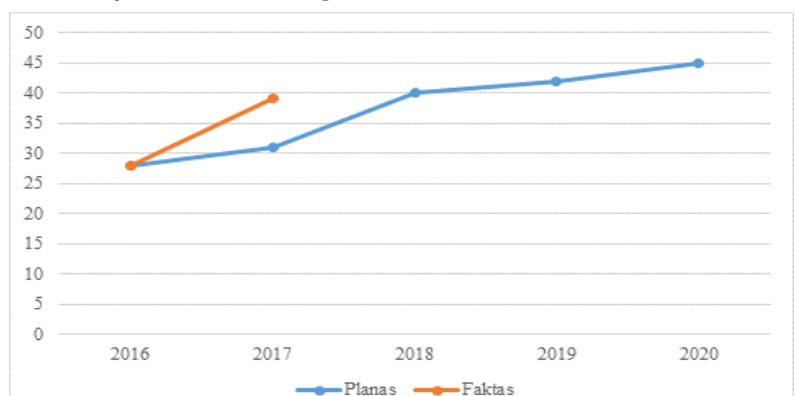
Šaltinis: 2017 metais Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centro „Vilmorus“ atlikta gyventojų nuomonės apklausa

2017 m. rudenį atliktos gyventojų apklausos duomenimis, Lietuvos gyventojų dalis, mananti, kad Lietuvos interesų tarptautinėje bendruomenėje įgyvendinimas yra užtikrintas, sudarė 36 proc. Tarp besidominčių užsienio politika gyventojų šis procentas buvo geresnis – taip manė daugiau nei pusė iš visų besidominčių užsienio politika.

Toliau pateikiama apibendrinta informacija apie 2017 metais svarbiausius ministerijos veiklos pasiekimus ir svarbiausius darbus šiose srityse: Lietuvos saugumo stiprinimas, įvairių sričių ES politikos formavimas ir įgyvendinimas, santykių su Europos ir NATO šalimis plėtojimas, ryšių su trečiosiomis valstybėmis palaikymas, Lietuvos indėlio į tarptautines ir regionines organizacijas ir jos matomumo didinimas, vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai skatinimas, lietuvių užsienyje ir užsienio lietuvių ryšių su Lietuva stiprinimas, konsulinės pagalbos Lietuvos piliečiams teikimas ir užsienio valstybių piliečių aptarnavimas, viešoji diplomatija ir strateginė komunikacija.

Esant sudėtingai geopolitinei situacijai, kylant kompleksiniams iššūkiams saugumui, 2017 m. pagrindiniu diplomatinės tarnybos tikslu išliko **visų galimybių stiprinti Lietuvos saugumą plačiąja prasme** išnaudojimas, galimų neigiamų pasekmių minimizavimas, nuoseklios, nacionaliniais interesais ir vertybėmis paremtos užsienio politikos tęstinumo užtikrinimas. Atlikta Lietuvos gyventojų nuomonės apklausa apie užsienio politiką parodė, kad Lietuvos gyventojai užsienio politiką ir diplomatiją laiko reikšmingomis šalies ir jos gyventojų saugumo užtikrinimo priemonėmis, iš esmės pritaria valdžios institucijų vykdomai politikai, remia glaudesnę bendradarbiavimą su Baltijos šalimis ir Lenkija, sutinka su nuostata, kad didžiausia grėsmė saugumui yra susijusi su Rusijos ir Baltarusijos vykdoma politika.

2 grafikas. Lietuvos gyventojų dalis, mananti, kad Lietuvos diplomatinė tarnyba labai gerai/gerai atstovauja Lietuvos saugumo interesams, išnaudodama dvišalio ir daugiašalio bendradarbiavimo

Šaltinis: 2017 metais Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centro „Vilmorus“ atlikta gyventojų nuomonės apklausa

Šis kriterijus buvo naujai suformuluotas rengiant Užsienio reikalų ministerijos 2017-2019 m. Strateginį veiklos planą, todėl realų šio kriterijaus pokytį bus galima vertinti tik 2018 m., atlikus visuomenės nuomonės apklausą. Ankstesniais metais taikytas kriterijus buvo „Lietuvos gyventojų dalis, mananti, kad Lietuvos interesų įgyvendinimas yra užtikrinamas diplomatinėmis priemonėmis“.

Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centro „Vilmorus“

priemonės bei narystės NATO teikiamas galimybės, proc. ((E-01-03 kriterijus)

Palyginti su 2016 m. apklausos duomenimis, 2017 m. metais Lietuvos gyventojų, manančių, kad diplomatinė tarnyba labai gerai/gerai atstovauja Lietuvos saugumo interesams, skaičius išaugo 10,5 proc. punkto nuo 28 proc. 2016 metais iki 39,5 proc. 2017 metais. Tokį augimą galima aiškinti didesniu

valstybės dėmesiu saugumo situacijai regione, atitinkamai geresne komunikacija piliečiams apie šioje srityje įgyvendinamus veiksmus.

Siekiant išlaikyti ir stiprinti **strateginį transatlantinį dialogą ir didinti Lietuvos saugumą daugiašaliuose ir dvišaliuose formatuose**, 2017 m. parengta ir patvirtinta nauja *Nacionalinė saugumo strategija*. Lietuvoje surengtas NATO generalinio sekretoriaus J. Stoltenbergo vizitas. Surengti Lietuvos užsienio reikalų ministro vizitai JAV, įvyko bendri Baltijos šalių atstovų susitikimai su naująja JAV Prezidento administracija. NATO vadovų susitikime Briuselyje, kuriame dalyvavo ir naujasis JAV Prezidentas, patvirtinti kolektyvinio saugumo įsipareigojimai. Tęsimas Velso ir Varšuvos vadovų susitikimų sprendimų įgyvendinimas. Lietuva buvo pirmoji šalis, į kurią atvyko ir išikūrė NATO priešakinės pajėgos (*Enhanced Forward Presence*). Išlaikyta vieninga sąjungininkų pozicija dėl NATO sustiprintos kolektyvinės gynybos ir atgrasymo pajėgumų stiprinimo bei *status quo* dialoge su Rusija. Buvo tęsiama politinė parama Ukrainos ir Gruzijos suartėjimui su NATO. 2017 m. pasiekta pirminė ES ir NATO bendradarbiavimo pažanga ir sutarta dėl naujų praktinio bendradarbiavimo priemonių sąrašo, į kurį įtraukti Lietuvos saugumui aktualūs karinio mobilumo, kibernetinio saugumo ir kovos su hibridinėmis grėsmėmis klausimai.

Lietuva taip pat aktyviai dalyvavo **Europos Sąjungos diskusijose gynybos stiprinimo klausimais**, 2017 m. gruodžio mėnesį prisijungta prie ES nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo (angl. *Permanent Structured Cooperation, PESCO*) iniciatyvos, kurios tikslas – stiprinti bendradarbiavimą saugumo ir gynybos srityje, didinti Europos gynybos pajėgumus. PESCO kontekste bus vystomas ir Lietuvos pateiktas bei vadovaujamas kibernetinių greito reagavimo komandų ir savitarpio pagalbos kibernetinio saugumo srityje (angl. *Cyber Rapid Response Teams and Mutual Assistance in Cyber Security*) projektas, skirtas ES atsakui į įvairius kibernetinius incidentus gerinti. Taip pat prisijungta prie Nyderlandų inicijuoto ir Lietuvai labai svarbaus karinio mobilumo projekto, skirto sąjungininkų karinio transporto judėjimo per sieną procedūroms supaprastinti ir standartizuoti, personalo ir įrangos judėjimui geležinkeliu-keliumi-jūra-oru gerinti, barjerams naikinti, infrastruktūros problemoms spręsti.

2017 m. Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijoje (toliau – ESBO) vyko **Struktūrinio dialogo (SD)** procesas. Lietuva kartu su kai kuriomis kitomis NATO šalimis siekė, kad SD procesas nevestų prie naujo ginklų kontrolės režimo derybų Europoje, tačiau diskusiniai tekstai, kurie buvo pateikti prieš neformalios darbo grupės (angl. *Informal Working Group, IWG*) susitikimus, dažniausiai netiesiogiai, o kartais ir tiesiogiai minėjo ginklų kontrolę kaip proceso tikslą. SD proceso kontekste Lietuva, siekdama užtikrinti savo saugumo interesus, turi tikslą nebūti išskirta į „jautrų regioną“, kuriame ginklų kontrolei būtų taikomi „specialūs/ypatingi“ reikalavimai ir skaidytų NATO kaip vieningą saugumo erdvę.

Buvo tęsimas glaudus **bendradarbiavimas su Šiaurės ir Baltijos šalimis** saugumo ir gynybos srityje, tiek koordinuojant veiksmus regione, ypač per Rusijos karines pratybas „Zapad“, tiek bendradarbiaujant kibernetinių, dezinformacijos ir kitų hibridinių grėsmių akivaizdoje. Lietuva dalyvavo steigiant ir prisijungė prie Hibridinių grėsmių kompetencijų centro Suomijoje.

Lietuvoje surengtas regioninis Neplatinimo saugumo iniciatyvos (PSI) seminaras Šiaurės ir Baltijos jūros šalims, skirtas **regioniniam bendradarbiavimui stiprinti masinio naikinimo ginklų ir įprastinės ginkluotės neplatinimo srityje**. Jo metu kartu su Branduolinio saugumo kompetencijos centru surengtos stalo pratybos, skirtos su masinio naikinimo ginklų platinimu susijusių scenarijų tyrimui ir aktualių atvejų analizei. PSI gebėjimų stiprinimo renginys talkino Lietuvai ir regiono partneriams tobulinant teises, diplomatines ir ekonomines kontrplatinimo priemones, prisidėjo prie tarptautinės sprendimų priėmėjų ir neplatinimo ekspertų bendruomenės kūrimo ir stiprinimo.

Finansiniais ir žmogiškaisiais ištekliais **sustiprinta Lietuvos ambasada JAV** leido suaktyvinti diplomatinį darbą su JAV administracija, Kongresu, taip pat tyrimo centrais. Sparčiai užmegzti ir plėtojami ryšiai su naująja JAV administracija, aktyviai pristatant jai Lietuvos nacionalinio saugumo interesus ir šalies apginamumo tematiką. Šiais klausimais vyko nuolatinis dialogas su Valstybės departamentu, Nacionalinės saugumo tarybos, Gynybos departamentu atstovais. Toliau plėtojami ryšiai su įtakinga JAV žydų bendruomene. Aktyviai bendradarbiauta su JAV nevyriausybiniais tyrimų centrais, atkreipiant JAV viešosios nuomonės formuotojų dėmesį į aktualias Lietuvos ir regiono saugumo problemas, agresyvią Rusijos politiką ir hibridines operacijas

prieš euroatlantinį kelią pasirinkusias Rytų partneres. Didelis dėmesys kontaktuose su JAV pareigūnais skirtas paramai Lietuvos inicijuotam Ukrainos planui mobilizuoti.

Lietuva **tesė išipareigojimus taikos ir saugumo stiprinimui, kovos su terorizmu srityse**, siūsdama karius ir civilius dalyvauti ES, NATO, JT ir JAV vadovaujamos Globalios koalicijos kovai su ISIS misijose ir operacijose. Lietuvos Seimas atnaujino ir išplėtė dalyvavimo tarptautinėse operacijose mandatą, tad nuo 2018 metų ketinama (pagal galimybes) didinti tarptautinėse operacijose Artimuosiuose Rytuose ir Afrikoje dalyvaujančių Lietuvos karių skaičių.

Parengti Asmenų delegavimo į tarptautines, Europos Sąjungos ir užsienio valstybių institucijas įstatymo pakeitimai, kurie supaprastins Lietuvos ekspertų delegavimo procedūras. 2017 m. į tarptautines ir ES institucijas ir misijas buvo deleguoti 68 asmenys.

Didinant Lietuvos energetinį saugumą, 2017 m. toliau buvo nuosekliai dirbama siekiant svarbiausio strateginio Lietuvos tikslo – **Baltijos šalių elektros tinklų sinchronizacijos su kontinentinės Europos tinklais**. Sinchronizacijos klausimas buvo nuolat keliamas dvišaliuose susitikimuose su Baltijos šalimis ir Lenkija, daugiašaliuose regioniniuose formatuose, ypač Baltijos ministrų taryboje, Baltijos energijos rinkos jungčių plano (BEMIP) susitikimuose. Nors galutinis politinis sprendimas dėl sinchronizacijos 2017 m. nebuvo pasiektas, remiantis EK Jungtinių tyrimų centro studijos rezultatais. BEMIP aukšto lygio grupės susitikime buvo patvirtinta, kad Lietuvos palaikomas sinchronizacijos scenarijus su kontinentinės Europos tinklais per Lenkiją yra ekonomiškai efektyviausias. Baltijos šalių elektros tinklų sinchronizacija su kontinentinės Europos tinklais buvo pripažinta europinio lygmens projektu įtraukiant jį į trečiąjį ES bendro intereso projektų (PCI) sąrašą. Artimiausiu metu vienas aktualiausių klausimų bus kuo didesnio finansavimo iš Europos infrastruktūros tinklų priemonės (angl. *Connecting Europe Facility, CEF*) užsitikrinimas, siekiant efektyvaus sinchronizacijos projektų įgyvendinimo.

Didėjo Lietuvos konkurencingumas dujų rinkoje – 2017 m. pasižymėjo tolesniu suskystintų gamtinių dujų (SGD) tiekėjų diversifikavimu (rugpjūčio 21 d. ir rugsėjo 30 d. Klaipėdos SGD terminalą pasiekė SGD kroviniai iš JAV) ir paslaugų bei infrastruktūros plėtra (spalio 27 d. oficialiai atidaryta SGD antžeminė paskirstymo stotis, galinti perkrauti SGD į autodujuvežius ir laivus).

Nepaisant to, kad SGD technologijos leidžia kalbėti apie pasaulinę dujų rinką ir ES nuosekliai siekia diversifikuoti dujų tiekimą ir šaltinius, vis dar egzistuoja sąlygos vystyti politinius dujų infrastruktūros projektus, tokius kaip NordStream2. Nors projekto vystytojai pristato jį kaip komercinį projektą, NordStream2 tikslas yra minimizuoti kitų tiekimo alternatyvų galimybes (pvz., per Ukrainą) ir padidinti ilgalaikį rusiškų dujų tiekimą Vakarų ir Centrinės Europos šalims. Lietuva laikosi pozicijos, kad NordStream2 ne tik neatitinka Europos energetikos sąjungos tikslų, bet ir yra nesuderinamas su ES valstybių narių pastangomis diversifikuoti tiekimo kelius ir šaltinius ir siekais stiprinti energetinio saugumo režimą visoje Europos Sąjungoje.

Siekdama, kad **kaimynystėje nebūtų vystomi nesaugūs branduolinės energetikos objektai**, 2017 m. Lietuva visuose dvišaliuose susitikimuose ir daugiašaliuose formatuose kėlė Astravo AE branduolinės saugos ir aplinkosaugos problemas. Nuolatinis Baltarusijos veiksmų stebėjimas, klaidų ir incidentų viešinimas ir reikalavimas užtikrinti branduolinę saugą ir aplinkosaugą davė rezultatų: vėlinamas Astravo AE paleidimo laikas, priimta reikšmingų tarptautinių dokumentų dėl Astravo AE, išaldytas ES-Baltarusijos energetinis dialogas, ir kt.

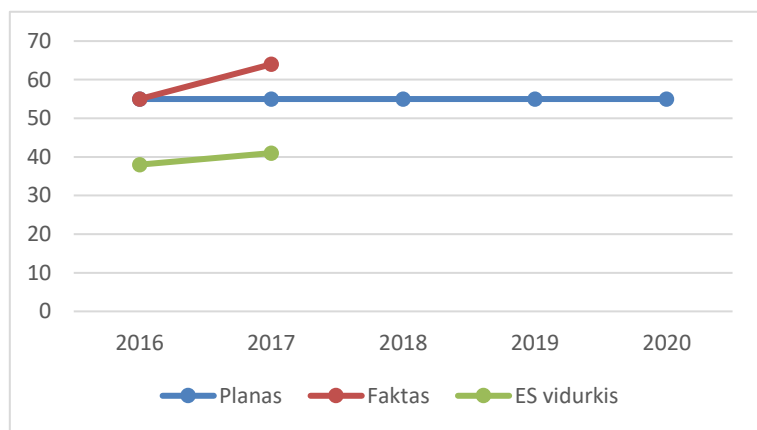
Rengiantis keturiems svarbiausiems 2017 m. tarptautiniams renginiams, kur Lietuva nuolat aktyviai kelia klausimus dėl Astravo AE saugos, t. y. Branduolinės saugos (BSK) konvencijos peržiūros susitikimui, Espo konvencijos (dėl tarpvalstybinio poveikio aplinkai vertinimo) šalių susitikimui, Orhuso konvencijos (dėl visuomenės informavimo, dalyvavimo priimančiam sprendimui ir teisės kreiptis į teismus) šalių susitikimui ir Tarptautinės atominės energijos agentūros (TATENA) Generalinei Asamblėjai, buvo surengta daugiau kaip 60 vizitų ir susitikimų strategiškai svarbiose sostinėse, kur Lietuvos diplomatai pristatė Lietuvos poziciją Astravo AE klausimu ir telkė jai tarptautinę paramą.

Aktyviomis diplomatinėmis pastangomis Lietuvos pozicija dėl branduolinės saugos ES kaimynystėje buvo įtvirtinta ES Užsienio reikalų tarybos išvadose dėl klimato ir energetikos diplomatijos ir dėl Europos konsensuso dėl vystymosi. Taip pat Lietuvos pozicija dėl ypatingos

svarbos infrastruktūros apsaugos stiprinimo buvo atspindėta bendrame Komunikate „Strateginis požiūris į atsparumą ES išorės veiksnių srityje“ Europos Parlamentui ir Tarybai. Ypač svarbus Lietuvos aktyvaus darbo su ES institucijomis ir pareigūnais rezultatas – ES aukščiausių vadovų – ES Prezidento D. Tusko ir EK pirmininko J.C. Junckerio pareiškimas, kad Astravo AE yra visos ES rūpestis, o ne dvišalis Lietuvos ir Baltarusijos klausimas. Tarptautinės paramos telkimas Lietuvos pozicijai dėl Astravo AE tarptautiniu, ES ir regioniniu lygiu ir toliau išliks prioritetiniu uždaviniu siekiant apsisaugoti nuo nesaugiai vystomų branduolinės energetikos objektų Lietuvos kaimynystėje.

2017 m. ministerija **aktyviai prisidėjo prie Lietuvos piliečių tikėjimo europinėmis vertybėmis stiprinimo ir vieno iš didžiausio pasitikėjimo ES išlaikymo**. ES politikos viešinimas, viešojo diplomacija išliko svarbiu diplomatinės tarnybos veiklos prioritetu.

3 grafikas. Visuomenės pasitikėjimas ES ir jos veikla, proc. (E-01-04 kriterijus)

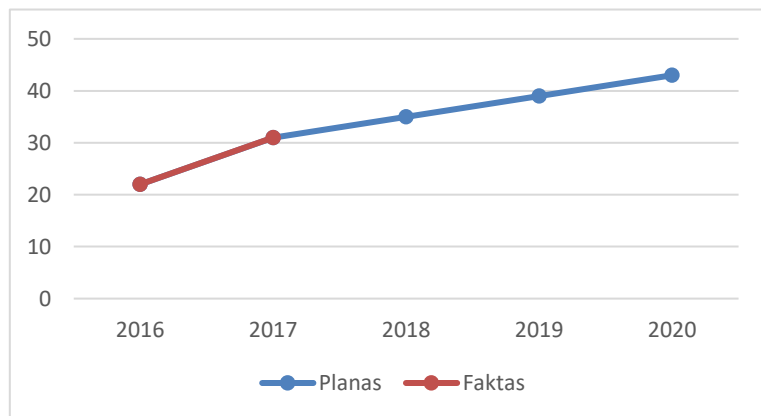

Pagal Eurobarometro 2017 m. lapkričio mėnesį atlikto tyrimo duomenis 2017 m. Lietuvos gyventojų, pasitikinčių ES veikla, skaičius išaugo daugiau nei 10 proc. nuo 55 proc. 2016 metais iki 64 proc. 2017 metais.⁵ Šis rodiklis yra didžiausias tarp visų 28 ES valstybių ir gerokai (23 proc.) viršija ES vidurkį.

Šaltinis: Eurobarometro duomenys

2017 metais taip pat išaugo visuomenės pasitikėjimas Lietuvos vykdoma ES politika:

4 grafikas. Lietuvos gyventojų dalis, mananti, kad Lietuvos diplomatinė tarnyba labai gerai/gerai įgyvendina Lietuvos interesus Europos Sąjungoje, proc. (E-01-02 kriterijus)

Kaip rodo visuomenės nuomonės apklausa, 2017 m. gyventojų, palankiai vertinančių atstovavimą Lietuvos interesams ES dalis sudaro 31 proc. ir, palyginti su 2016 m., išaugo 9 proc. Prie šio kriterijaus reikšmės pasiekimo prisidėjo ir kryptingos diplomatinės tarnybos pastangos, užtikrinant atstovavimą Lietuvos interesams priimant ES sprendimus Lietuvai prioritetinėse srityse.

Šaltinis: 2017 metais Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centro „Vilmorus“ atlikta gyventojų nuomonės apklausa

Siekdama **užtikrinti atstovavimą Lietuvos interesams ES, Lietuvos pozicijų atspindėjimą ES iniciatyvose, teisėkūroje ir bendruose ES valstybių narių veiksmuose** Užsienio reikalų ministerija koordinavo Lietuvos institucijų, dalyvaujančių ES sprendimų priėmimo procese, veiklą, siekė, kad rengiamose ir ES institucijose pristatomose Lietuvos pozicijose būtų

⁵ Detaliau apie ministerijos svarbiausius, prisidėjusius prie šio kriterijaus reikšmės pasiekimo darbus šioje srityje yra pateikiama ataskaitos dalyje (II. Vyriausybės programos įgyvendinimas)

visapusiškai atspindėti Lietuvos interesai, pozicijos būtų suderintos tarp institucijų, jas rengiant būtų atsižvelgiama į socialinių-ekonominių partnerių interesus.

Nuosekliomis ir koordinuotomis pastangomis 2017 m. **Europos Vadovų Tarybos (EVT) ir ES Tarybos sprendimuose buvo atspindėti aktualiausi Lietuvos interesai**: ES saugumo ir gynybos stiprinimas, derinant ES ir NATO veiksmus, kuriami sąžiningos tarptautinės prekybos instrumentai (įtvirtinant vienodas taisykles ir išvengiant nesąžiningos trečiųjų šalių konkurencijos ES VN atžvilgiu), energetinis saugumas (kuriant integruotą ir veiksmingą ES energetikos rinką), kibernetinis saugumas, socialinė darbotvarkė (derinant Lietuvos piliečiams aktualius užimtumo, socialinės apsaugos ir konkurencingos, darbo vietas kuriančios, ekonomikos interesus), migracijos iššūkio suvaldymas (stiprinant išorinę sieną ir dedant nuoseklias pastangas, kad būsima bendra Europos prieglobsčio sistema atitiktų veiksmingai suderintus visų valstybių narių interesus). Sutelktas tolesnis dėmesys ir parama Rytų partnerystei, nuosekliai remiant šalyse partnerėse vykdomas reformas. Sustiprintos pastangos gerinti ES piliečių informavimą apie ES veiklas ir rezultatus.

Užsienio reikalų ministerija surengė 21 Vyriausybės Europos Sąjungos komisijos (toliau – VESK) posėdį, taip pat organizavo įvairius neformalius **koordinacinius tarpinstitucinius** pasitarimus, kuriuose buvo aptariami aktualiausi ES darbotvarkės klausimai, buvo užtikrintas pasirengimas atstovauti Lietuvos pozicijoms ES institucijose, reguliariai vykdoma ES teisės perkėlimo ir įgyvendinimo priežiūra (kas lėmė žymiai pagerėjusią situaciją), daug dėmesio skirta Lietuvos pozicijoms tokiais horizontaliais klausimais kaip ES ateitis, nauja ES daugiametė finansinė programa, vidaus ir išorės saugumas⁶. Prie sėkmingo atstovavimo Lietuvos interesams ES institucijose labai prisidėjo ir veiksminga **Lietuvos nuolatinės atstovybės Europos Sąjungoje veikla**, teikiant reikiamą informaciją ir užtikrinant sklandų Lietuvos pozicijų pristatymą derybose dėl Lietuvos interesų atspindėjimo ES lygiu priimamuose sprendimuose.

Užsienio reikalų ministerija koordinavo **Lietuvos pozicijų rengimą ES – Jungtinės Karalystės (JK) deryboms**, sudarė ir nuolat atnaujino Lietuvai svarbiausių ES – JK derybų klausimų sąvadą. Numatyta, kad bus apsaugotos Lietuvos piliečių turimos teisės toliau gyventi, dirbti ir studijuoti šioje šalyje. JK sutiko įgyvendinti savo finansinius išsipareigojimus, prisiimtus narystės ES metu, kas suteiks galimybę išsaugoti Lietuvai svarbias ES finansavimo galimybes.

Didelis dėmesys skirtas **ES komunikacijai, kovai su dezinformacija ir hibridinėmis grėsmėmis**. EVT išvadose Lietuvos pastangomis įtrauktas kvietimas ES institucijoms ir valstybėms narėms imtis priemonių spręsti kibernetinio saugumo įgūdžių ir efektyvesnio visuomenės informavimo ES klausimais iššūkius. Nuosekliomis Lietuvos pastangomis Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos tekste numatyta Lietuvai svarbi galimybė efektyviau spręsti grėsmę šalies nacionaliniam saugumui keliančias problemas. 2017 m. Lietuva tapo Helsinkyje įsteigto Europos kompetencijų centro kovai su hibridinėmis grėsmėmis dalyve, taip pat aktyviai dalyvavo Europos Sąjungos išorės veiksmų tarnybos Kovos su dezinformacija grupės veikloje.

Daug dėmesio skirta sudėtingiems derybiniais klausimams, susijusiems su **Lietuvos interesais ES vidaus rinkoje**. Derybose dėl Komandiruojamų darbuotojų direktyvos pavyko pasiekti, kad būtų išvengta neproporcingo reguliavimo kelių transporto sektoriui. Lietuvos pastangomis į naująją ES direktyvą dėl vidinės elektros rinkos veikimo bendrųjų taisyklių pavyko įtraukti punktą, apibrėžiantį būtinybę trečiosioms šalims, veikiančioms vidinėje ES elektros rinkoje, atitikti ES ir jos valstybių narių taisykles, įskaitant aplinkosaugos ir saugumo nuostatas.

Vyko pasirengimas deryboms dėl **naujos daugiametės finansinės perspektyvos**. Kartu su Lietuvai prioritetinėmis horizontaliomis sanglaudos ir bendrosios žemės ūkio politikomis (BŽŪP), apibrėžti ir labai aktualūs specifiniai Lietuvos interesai: Ignalinos AE uždarymo finansavimas, „Rail Baltica“ ir elektros tinklų sinchronizacija (ES infrastruktūros tinklų priemonės stiprinimas), ES kaimynystės saugumas ir stabilumas (Europos kaimynystės instrumentas, investicinės paskatos Rytų partnerystės šalims, pirmiausia Ukrainai), efektyvus išorės sienų valdymas ir kontrolė. Su Latvijos ir

⁶ Parengta detali VESK 2017 m. veiklos ataskaita

Estijos atstovais sutarta 2018 metais sujungti pastangas atstovauti bendriems interesams konsultuojantis su kitų ES valstybių narių atstovais.

2017 m. nuosekliai stiprintas ES ir Lietuvos institucijų bendradarbiavimas **siekiant suvaldyti migracijos situaciją**. Ministerijos pastangomis sukurta tarpinstitucinė platforma legalios migracijos kelių iniciatyvoms remti. Siekta išlaikyti įsipareigojimus visaapimančiam ES požiūriui: didelis dėmesys išorinei migracijos politikos dimensijai, ES išorės sienų ir vidaus saugumo stiprinimui bei vystomosios pagalbos bei ekonominių svertų panaudojimui šalinant migracijos priežastis kilmės šalyse.

2017 m. Lietuva ir toliau sėkmingai dalyvavo **ES Dvynių programoje** – 2017 m. Lietuva viena ar su kitomis ES valstybėmis narėmis **laimėjo 13 projektų**. Per visą dalyvavimo programoje laikotarpį (2004–2017 m.) Lietuva laimėjo 91 ES Dvynių projektą, kurių vertė viršija 85 mln. Eur. Europos Komisijos 2014–2016 m. duomenimis, Lietuva yra viena sėkmingiausiai ES Dvynių projektuose dalyvaujančių ES šalių (šalia Prancūzijos, Vokietijos, Austrijos ir Ispanijos). Nuo 2015 m. laimi vidutiniškai kas antra mūsų pateikta paraiška.

Išliko svarbūs santykiai su Europos valstybėmis. 2017 metai pasižymėjo išskirtiniu bendradarbiavimu su Vokietija. 2017 m. pabaigoje pasirašyta dvišalė Lietuvos-Vokietijos užsienio reikalų ministrų sutartis dėl 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos Tarybos nutarimo dėl nepriklausomybės paskelbimo notifikavimo eksponavimo Lietuvoje. Siekiant užtikrinti NATO rytinės sienos saugumą, Lietuvoje dislokuotas Vokietijos vadovaujamas NATO priešakinių pajėgų batalionas, kuriame taip pat tarnauja Norvegijos, Nyderlandų, Belgijos, Liuksemburgo, Prancūzijos ir Kroatijos kariai. Vokietijos automobilių komponentų pramonės milžinė „Continental“ priėmė sprendimą investuoti 95 mln. eurų į gamyklą Lietuvoje, taip nusiųsdama žinią kitiems investuotojams apie patrauklumą investuoti mūsų šalyje. Vokietijos automobilių pramonės milžinė „Hella“ spalio mėnesį pradėjo 30 mln. eurų vertės gamyklos statybas.

2017 metai – politinių santykių su Lenkija pažanga. Surengti aukšto lygmens Lietuvos ir Lenkijos atstovų (Ministrų Pirmininkų, gynybos ministrų, užsienio reikalų viceministrų) susitikimai, įvyko bendras parlamentų Europos reikalų komitetų posėdis Varšuvoje. Kaip rodo visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centro „Vilmorus“ atlikta gyventojų apklausa, Lietuvos gyventojai (62 proc.) nurodo Lenkiją kaip šalį, su kuria Lietuva turėtų aktyviausia bendradarbiauti.

Prekybos sąlygoms Lietuvos ūkio subjektams palengvinti 2017 m. ministerijos aktyvia veikla siekta panaikinti prekybos barjerus ir užtikrinti lygias konkuravimo sąlygas Lietuvos eksportuotojams, pasinaudojant įvairiomis priemonėmis ir formatais: spręsti Lietuvos eksportuotojams aktualūs netarifiniai barjerai trečiosiose šalyse (pvz., Rusijos diskriminacinis cemento importo licencijavimas), apginti Lietuvos eksportuotojų interesai derybose dėl naujų ir jau taikomų ES laisvosios prekybos susitarimų (pvz., Lietuvos sūrių gamintojų interesai įgyvendinant ES-Korėjos laisvos prekybos sutartį), įvairiuose Pasaulio prekybos organizacijos formatuose kelti Lietuvos įmonėms aktualūs klausimai (pvz., laimėta ES byla prieš Rusiją dėl draudimo iš ES įvežti gyvas kiaules ir kiaulieną), siekiant išlaikyti lygias konkurencines sąlygas ES rinkoje, sistemiskai dirbta dėl ES Prekybos apsaugos priemonių modernizavimo ir ES naujos antidempingo metodologijos.

2017 metais URM toliau koordinavo institucijų pastangas siekiant, **kad Lietuva 2018 m. taptų EBPO nare** ir apie pasiektą pažangą reguliariai informavo Lietuvos Respublikos Vyriausybę. Iki 2017 m. pabaigos pavyko sėkmingai užbaigti Lietuvos atlikties EBPO rekomendacijoms ir standartams peržiūras 12-oje komitetų, o dėl atitikties pripažinimo 6-iuose komitetuose liko tik sutvarkyti formalumus. 2018 m. darbas turės būti tęsiamas EBPO darbo grupėje dėl kovos su užsienio pareigūnų papirkimu sudarant tarptautinius verslo sandorius, Bendrovių valdymo bei Ekonomikos ir vystymosi peržiūros komitetuose. Pagrindinis dėmesys turės būti sutelktas į EBPO rekomendacijų valstybės valdomų įmonių ir kovos su pareigūnų papirkinėjimu srityse kokybiškam įgyvendinimui.

Skatinant Lietuvos eksportą, tiesiogines užsienio investicijas ir įvažiuojamąjį turizmą, toliau sistemingai dirbta siekiant efektyvaus Lietuvos diplomatinė atstovybių darbo ekonominės

diplomatinės srityje ir geresnės koordinacijos tarp ekonominės diplomatinės veiklos dalyvaujančių institucijų, viešųjų įstaigų, verslo organizacijų ir įmonių. 2017 metais Lietuvos diplomatinės atstovybės savo veiklas vykdė pagal individualius ekonominės veiklos planus, įdiegta elektroninė duomenų apdorojimo ir perdavimo priemonė, jungianti Lietuvos diplomatinės atstovybes ir visas ekonominės diplomatinės veiklos dalyvaujančias valstybės institucijas ir įstaigas, didintos ekonominių atstovų kompetencijos.

Siekiant atstovauti **Lietuvos ekonominiams interesams užsienyje ir juos ginti**, 2017 m. rugsėjo mėnesį pradėtas taikyti **ES ir Kanados išsamus ekonomikos ir prekybos susitarimas (CETA)**, atveriantis Lietuvos eksportuotojams 35 mln. gyventojų rinką ir leisiantis sutaupyti apie milijoną eurų maito mokesčio kasmet. 2017 metų pabaigoje, aktyviomis pastangomis sėkmingai baigtos derybos dėl ES ir Japonijos ekonominės partnerystės sutarties sudarymo, kurios dėka bus panaikinti arba reikšmingai sumažinti Japonijos taikomi importo muitai Lietuvos žemės ūkio produktams ir numatytas pramoninių prekių liberalizavimas Lietuvai aktualiuose sektoriuose (baldams, tekstilei, plastikui, cheminiams, farmacijos produktams). Aktyviai tęstos derybos dėl ES susitarimo su Meksika atnaujinimo bei dėl ES laisvosios prekybos susitarimo su Mercosur šalimis, kurių dėka pavyko susitarti dėl Lietuvos eksportuotojams aktualių stiprių sanitarinių ir fitosanitarinių nuostatų, leidžiančių apsaugoti Lietuvos krakmolo gamintojų interesus.

Aktyvinant abipusiškai naudingą dvišalį ekonominį bendradarbiavimą su užsienio šalimis, siekta užtikrinti dvišalę teisinę bazę, sudarant ekonominio bendradarbiavimo ir investicijų apsaugos susitarimus. 2017 metais pasirašyti susitarimai su Mongolija, Brazilija, Jungtiniais Arabų Emyratais, tai pat konsultuotasi dėl ekonominio bendradarbiavimo susitarimų sudarymo su Pietų Afrikos Respublika, Pakistanu, Omanu. Suderėti tekstai dėl dvišalių investicinių sutarčių su Iranu ir Turkija, atnaujintos konsultacijos su Jungtiniais Arabų Emyratais ir Izraeliu, inicijuotas sutarčių rengimas su Šri Lanka ir Gana. Pasirašytas dvišalis susitarimo memorandumas su Kinija dėl bendradarbiavimo pagal Šilko kelio ekonominės juostos ir XXI a. jūrų šilko kelio iniciatyvą, kuris leis suaktyvinti Lietuvos ir Kinijos abipusiškai naudingą bendradarbiavimą transporto, logistikos ir infrastruktūros, prekybos ir investicijų, finansų mokslo, technologijų ir inovacijų, kultūrinių ir žmonių tarpusavio mainų srityse.

Igyvendinant Rytų partnerystės politiką, 2017 m. buvo dinamiški ir rezultatyvūs. 2017 m. rugsėjo 1 d. įsigaliojo **ES ir Ukrainos asociacijos susitarimas**. 2017 m. lapkričio 24 d. buvo **pasirašytas ES ir Armėnijos išsamus ir tvirtesnės partnerystės susitarimas**. Dviejų valstybių – **Gruzijos ir Ukrainos – piliečiams**, turintiems biometrinius pasus ir keliaujantiems į Šengeno erdvę, buvo **panaikintas reikalavimas turėti galiojančias Šengeno visas**.

2017 m. lapkričio 24 d. Briuselyje buvo surengtas 5-asis Rytų partnerystės viršūnių susitikimas, nubrėžęs tolesnes šios politikos įgyvendinimo gaires, tarp jų ir dėl bendradarbiavimo su asocijuotomis Rytų partnerystės valstybėmis stiprinimo, taip pat patvirtinęs į konkrečius praktinius rezultatus orientuotą strategiją „20 pasiekimų 2020 metams“. Tradiciškai, artėjant Rytų partnerystės viršūnių susitikimui, ES valstybėse narėse ir šalyse partnerėse buvo surengta keletas gretutinių renginių, tarp kurių daugiausia dėmesio sulaukė Rytų partnerystės pilietinės visuomenės, jaunimo ir verslo forumai, laisvai ir nepriklausomai žiniasklaidai skirta konferencija, Euronest parlamentinės asamblėjos, taip pat Vietos ir regionų valdžių atstovų (CORLEAP) susitikimai.

Praėjusiais metais toliau daug dėmesio buvo skiriama **Lietuvos patirties Rytų partnerystės valstybėms perdavimui, remtos jų vykdomos reformos**. Lietuvos iniciatyva iškelta ir tarptautiniams partneriams pristatyta *Europos plano Ukrainai iniciatyva*, kurią įgyvendinus Ukraina taptų patrauklesnė užsienio investuotojams, būtų užtikrinta reformų joje tąsa ir duotas teigiamas impulsas Ukrainos ekonomikos augimui.

2017 metais esminių **permainų santykiuose su Rusija neįvyko**, juos ir toliau lemia besitęsiančios Rusijos agresijos prieš Ukrainą sukelta Rusijos priešprieša su Vakarais. ES lygiu ir toliau išlaikoma ES vienybė sankcijų ir kitais pagrindiniais santykių su Rusija klausimais. Lietuva laikosi ES lygiu sutarto principo riboti aukšto lygio politinius kontaktus, tačiau tęsia būtinus kontaktus ekspertiniu, techniniu ir diplomatiniais lygiais, sprendžia kasdienes praktines problemas.

2017 m. buvo **baigti Lietuvos ir Rusijos valstybės sienos demarkavimo darbai**, pasirašyti baigiamieji demarkavimo dokumentai, taip pat baigtos derybos dėl diplomatinių atstovybių nekilnojamojo turto Maskvoje ir Vilniuje, sprendžiami kiti klausimai. Rusijai nesiimant jokių žingsnių nutraukti savo agresiją prieš Ukrainą ir kitas kaimynines šalis, taip pat tęsiant agresyvią retoriką Lietuvos atžvilgiu, nebuvo pagrindo ir galimybių ieškoti naujų bendradarbiavimo su Rusija sričių.

Tuo pat metu buvo **palaikomas intensyvus dialogas su Rusijos pilietinės visuomenės aktyvistais ir organizacijomis**, taip pat ir tais, kurie savo veiklą perkėlė į Lietuvą ar kitas Vakarų šalis. Rusijoje nuosekliai daugėjant žmogaus teisių pažeidimų, žodžio ir pilietinių laisvių suvaržymų, Lietuva vis labiau tampa saugiu demokratiniu prieglobsčiu Rusijos pilietinei visuomenei ir demokratinei opozicijai. 2017 m. gegužės mėnesį buvo surengtas tradicinis Vilniaus Rusijos forumo susitikimas, sulaukęs rekordinio dėmesio. 2017 m. gruodžio mėnesį Vytauto Didžiojo universitete Kaune buvo atidarytas akademiko Andrejaus Sacharovo demokratijos plėtros tyrimų centras.

Formuojant ir įgyvendinant **Lietuvos interesais grindžiamą darbotvarkę su Lotynų Amerikos, Afrikos, Azijos ir Okeanijos valstybėmis** stiprinant ekonominius ir politinius santykius, 2017 m. įvyko Lietuvos Respublikos prezidentės vizitai į Indoneziją, Tailandą ir Jungtinius Arabų Emyratus, kurių metu surengtas Lietuvos ir Indonezijos energetikos forumas Džakartoje ir Lietuvos-Jungtinių Arabų Emyratų verslo forumas Dubajuje. Įvyko užsienio reikalų ministro vizitai į Japoniją, Omaną ir Izraelį, su kuriais palaikomi tradiciškai artimi santykiai, taip pat į Singapūrą, Indiją, surengtas pirmas vizitas į Afrikos šalis – Malį, kur yra dislokuoti 39 Lietuvos kariai MINUSMA misijoje, ir Ganą, kuri labai domisi Lietuvos pasiekimais Informacinių ir komunikacinių technologijų (angl. *Information and communication technology, ICT*) srityje. Per 2017 m. 3 ketvirčius Lietuvos eksportas gerokai padidėjo į 21 Užsachario Afrikos valstybę (vien į Nigeriją – 38 mln. eurų, o į Pietų Afrikos Respubliką – 10 mln. eurų).

Lietuvoje lankėsi Egipto, Angolos ir Jungtinių Arabų Emyratų užsienio reikalų ministrai, Indijos išorinių reikalų valstybės ministras, Omano informacijos ministras, o Jordanijos ekonomikos ministrą lydėjo gausi Jordanijos verslo delegacija. Lietuva tapo Ramiojo vandenyno aljanso stebėtoja. Užtikrintas Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko dalyvavimas Centrinės ir Rytų Europos valstybių ir Kinijos (16+1) vyriausybės vadovų susitikime Budapešte, kur Ministras Pirmininkas susitiko su Kinijos vyriausybės vadovu, Lietuvos užsienio reikalų ministras dalyvavo ES ir Afrikos viršūnių susitikime Abidžane, viceministras – Azijos ir Europos susitikime (angl. *The Asia-Europe Meeting, ASEM*) užsienio reikalų ministrų susitikime Mianmare.

Užsienio reikalų ministerija kartu su partneriais (Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir Mykolo Romerio universitetu) surengė pirmąją ASEM konferenciją „Moteryų ekonominis įgalinimas: lygios galimybės darbo pasaulyje“, kurioje dalyvavo daugiau kaip 200 dalyvių iš 50 Europos ir Azijos šalių ir kurią globojo Lietuvos Respublikos Prezidentė.

Glaudžiai bendradarbiaujant su Lietuvai akredituotomis ambasadomis ir nevyriausybinėmis organizacijomis, surengtos Arabų kultūros dienos, Lotynų Amerikos šalių kultūros pristatymų ciklas, o jau tradicija tapusių Afrikos dienų programoje surengtas tarptautinis ICT4D@Africa forumas, skirtas Lietuvai kaip finansinių technologijų centrui pristatyti. Užmegzti diplomatiniai santykiai su Madagaskaru ir Somaliu – dabar Lietuva yra užmezgusi santykius su 185 valstybėmis iš 193 JT valstybių narių.

Siekiant įgyvendinti **Lietuvos interesus per veiklą tarptautinėse organizacijose**, rengti dokumentai, rezoliucijos, deklaracijos, kurias Lietuva parėmė Jungtinėse Tautos: Generalinėje Asamblėjoje – 73 rezoliucijos, Saugumo Taryboje – 8 rezoliucijos. Jungtinių Tautų žmogaus teisių tarnyboje paremtos 63 rezoliucijos, UNESCO – 9 rezoliucijos, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijoje (ESBO) – 11 Ministrų tarybos sprendimų, Europos Taryboje – 40 Ministrų komiteto sprendimų.

Lietuva buvo išrinkta į Jungtinių Tautų pasaulio turizmo organizacijos (PTO) vykdomąją tarybą ir perrinkta Europos regiono komisijos vicepirmininke antrai dvejų metų kadencijai. Lietuvos atstovė išrinkta Europos Tarybos Vystymo banko Administracinės tarybos pirmininke. Lietuva

perrinkta antrai kadencijai į UNESCO Tarpvyriausybinių bioetikos komitetą, Tarpvyriausybines programos „Informacija visiems“ tarybą. Lietuva išrinkta į UNESCO Tarptautinės komunikacijos plėtros programos Tarpvyriausybinių tarybą.

Stiprinant Lietuvos dalyvavimą Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 metų įgyvendinimo veikloje, Užsienio reikalų ministerijos vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai programos lėšomis 2017 **įgyvendinti 86 vystomojo bendradarbiavimo projektai už daugiau nei 1,1 mln. Eur.** Projektai įgyvendinti Rytų partnerystės šalyse (daugiausia Ukrainoje – 23 projektai už 364,8 tūkst. Eur), taip pat Azijoje ir Afrikoje.

Lietuva **daugiašalę paramą vystymuisi** teikė per privalomus ir savanoriškus įnašus ir įmokas į vystomojo bendradarbiavimo veiklą vykdančius ar koordinuojančius fondus ir tarptautines organizacijas, tarptautines finansų institucijas. Į kitus vystomojo bendradarbiavimo veiklą vykdančius fondus sumokėta 406 tūkst. Eur savanoriškų įmokų. 2017 m. Užsienio reikalų ministerija humanitarinei pagalbai skyrė 370 tūkst. Eur.

2017 m. buvo pirmi Vystomojo bendradarbiavimo tarpinstitucinio veiklos plano įgyvendinimo metai. Plano tikslas – stiprinti Lietuvos dalyvavimą Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 metų įgyvendinimo veikloje paramą gaunančiose šalyse – buvo sėkmingai įgyvendinamas. Visos 13 Lietuvos institucijų, prisidedančių prie plano įgyvendinimo, 2017 m. planuotas priemones įvykdė⁷.

Didelis dėmesys skirtas lietuvių užsienyje ir Lietuvos diasporos ryšių su valstybe stiprinimui. Koordinuotas „Globalios Lietuvos“ – užsienio lietuvių įsitraukimo į Lietuvos gyvenimą – kūrimo programos įgyvendinimas, vykdytos ministerijos atsakomybei priskirtos veiklos⁸.

Siekiant puoselėti užsienyje gyvenančių lietuvių tautiškumą, bendruomeniškumą, jaunimo aktyvumą, stiprinti užsienio lietuvių įsitraukimą į Lietuvos politinį, visuomeninį, ekonominį ir kultūrinį gyvenimą, susijusi **tikslinė veikla buvo remiama 43 užsienio šalyse.**

Siekiant stiprinti diasporos lyderių kompetencijas, plėsti organizacijų veiklų spektrą, didinti jų matomumą tiek buvimo šalyje, tiek Lietuvoje, ministerija organizuoja **kvalifikacijos tobulinimo renginius diasporos organizacijų vadovams ir lyderiams.** 2017 m. Vilniuje URM organizavo du diasporai skirtus renginius: 1) seminarą, skirtą Rytų kraštų lietuvių jaunimo lyderiams, į Lietuvą pakviečiant aktyvius jaunuolius iš Rusijos, Baltarusijos, Ukrainos, Armėnijos, 2) seminarą „Užsienio lietuvių organizacijų viešieji ryšiai“, skirtą stiprinti diasporos organizacijų išorinės ir vidinės komunikacijos kompetencijas. Šiuose renginiuose dalyvavo 80 užsienio lietuvių iš 33 šalių. URM taip pat rėmė kasmetinį Kraštų bendruomenių pirmininkų suvažiavimą, vykusį Panevėžio rajone, dalyvavo ir pranešimus skaitė diasporos suvažiavimuose, seminaruose Danijoje, Estijoje, Graikijoje, Italijoje, JAV, Nyderlanduose, Turkijoje, Suomijoje.

Vertinant Lietuvos diasporos sukauptas žinias ir patirtį, kurie gali būti taikomi įgyvendinant reikalingus pokyčius įvairiose srityse, kuriant modernią Lietuvą, taip pat siekiant aktyvesnės reemigracijos, buvo **organizuojami arba remiami projektai, per kuriuos užsienio lietuviai įsitraukia į Lietuvos gyvenimą:** 1) dalinis finansavimas (20 tūkst. Eur) konkurso būdu skirtas Lietuvos viešųjų įstaigų ir asociacijų projektams (VšĮ „Global Lithuanian Leaders“ mentorystės projektui „LT Big Brother“, Pasaulio ekonomikos forumo Jaunimo globalaus tinklo Vilniuje bendruomenės projektui „Pasaulio lietuvių įsitraukimas į miestų alumni klubus“, VšĮ „LT-Identity“ projektui „Pasaulio lietuvių kūrėjų dirbtuvės "Migruojantys paukščiai 2017" Panevėžyje“, Lietuvos savivaldybių asociacijos pilotiniam projektui „Globali Tauragė“, kuriam pasiteisinus projektas yra plečiamas, įtraukiant kitas savivaldybes ir kt.) 2) organizuotas Globalios Lietuvos forumas „Valstybės ir diasporos partnerystė“, kurio metu profesionalai iš 27 užsienio valstybių ir Lietuvos diskutavo ir teikė siūlymus dėl valstybės ir diasporos bendradarbiavimo modelio atnaujinimo. Šio

⁷ Vystomojo bendradarbiavimo 201–2019 m. tarpinstitucinio veiklos plano ataskaita skelbiama <https://www.orangeprojects.lt/lt/oficiali-parama-vystymuisi/ataskaitos>

⁸ Detali „Globalios Lietuvos“ – užsienio lietuvių įsitraukimo į Lietuvos gyvenimą – kūrimo programos 2017 metais įgyvendinimo ataskaita paskelbta <http://www.urm.lt/default/lt/globali-lietuva/globalios-lietuvos-programa/globalios-lietuvos-programos-igyvendinimas>

forumas tikslas – efektyvesnio užsienio lietuvių įsitraukimo į valstybės gyvenimą modelio sukūrimas.

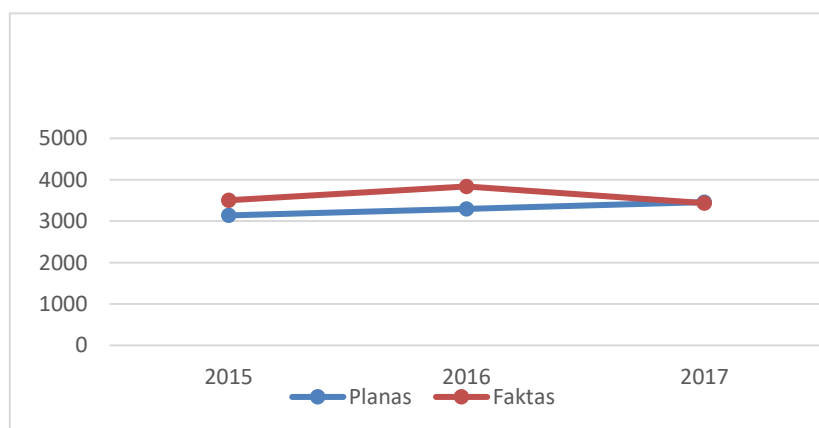
Tęsimos **iniciatyvos, skirtos Lietuvos diasporos profesionalų telkimuisi**: (1) Užsienio reikalų ministerija, apklaususi Lietuvos diplomatinės atstovybes ir konsulines įstaigas, sudarė 1100 Lietuvos diasporos profesionalų kontaktų sąrašą, 2) socialinio tinklo Facebook paskyroje „Globali Lietuva“ buvo sukurtos atskiros uždaros grupės, skirtos diasporos mokslininkams, rašytojams, muzikos profesionalams, mokytojams ir kt., 3) remtos tam tikrų sričių profesionalus buriančios iniciatyvos: tarptautinis muzikos festivalis „Sugrįžimai“, kūrėjų dirbtuvės „Migruojantys paukščiai“, organizuoti užsienio lietuvių rašytojų, dalyvavusių Vilniaus knygų mugėje, režisierių, dalyvavusių festivalyje „Kino pavasaris“ susitikimai-diskusijos, 4) remtos Lietuvos diplomatinė atstovybių iniciatyvos, skirtos suburti toje šalyje gyvenančius ir dirbančius lietuvius profesionalus (įsikūrė nauji diasporos profesionalų klubai Airijoje, Norvegijoje).

Informacija apie Globalios Lietuvos programą ir jos įgyvendinimą, taip pat kita užsienio lietuviams **aktuali informacija teikta apie 11000 asmenų**: 1) aktyviai palaikoma Facebook paskyra „Globali Lietuva“, turinti 10500 prisijungusių asmenų, 2) informacija užsienio lietuvių organizacijoms teikiama el. pašto adresais (apie 200 el. pašto adresatų), siunčiama užsienio lietuvių žiniasklaidos priemonėms, 3) kuriamas interneto puslapis „GlobaliLietuva.lt“, kuriame bus skelbiama visa užsienyje gyvenantiems lietuviams aktuali informacija, skirta lietuvybei, bendruomeniškumui stiprinti, įsitraukimui į gyvenimą Lietuvoje, grįžimui į Lietuvą.

Kasmet atliekamos reprezentatyvios užsienio lietuvių nuomonės apklausos (2017 m. dalyvavo 1294 respondentai iš 50 šalių), rezultatai⁹ rodo, kad 87 proc. užsienyje gyvenančių lietuvių mano, kad gyvenant užsienyje yra sudarytos sąlygos išlaikyti lietuvybę, 64 proc. sutinka, kad negyvendami Lietuvoje jie gali dalyvauti įvairių sričių Lietuvos gyvenime. Pusė apklausoje dalyvavusių užsienio lietuvių (48 proc.) nurodė, kad komunikacijos priemonės ir viešosios paslaugos atitinka jų poreikius.

Siekiant užtikrinti **efektyvų ir kokybišką konsulinių funkcijų vykdymą, konsulinės pagalbos Lietuvos piliečiams teikimą, užsienio valstybių piliečių aptarnavimą** (2017–2019 m. SVP (01.02.) programa „Lietuvos ir užsienio valstybių piliečių aptarnavimas“), 2017 m. veikė 50 konsulinių įstaigų 39 užsienio valstybėse, konsuliniai veiksmai buvo vykdomi 88 užsienio valstybėse. Buvo stengiamasi didinti konsulinių paslaugų prieinamumą tose užsienio valstybėse (ar jų vietovėse), kur Lietuvos diplomatinė atstovybių nėra. 2017 m. buvo surengtos 38 išvažiuojamosios konsulinės misijos, kurių metu buvo atliekami konsuliniai veiksmai.

5 grafikas. Išvažiuojamųjų konsulinių misijų metu atliktų konsulinių veiksmų skaičius, vnt.

Šaltinis: URM duomenys

Atsižvelgiant į didėjančias galimybes Lietuvos piliečiams keliauti, dirbti, gyventi užsienyje ir matant ryškų konsulinių veiksmų poreikio augimą 2015 m ir 2016 m. (2015 m. tokių veiksmų atlikta net 17 proc. daugiau negu 2014 m. 2016 m. – 9,5 proc. daugiau nei 2015 m.), 2017 m. buvo planuojamas iki 5 proc. išvažiuojamųjų konsulinių misijų metu atliktų konsulinių veiksmų skaičiaus augimas. Tačiau, kaip rodo skaičiavimai, – užfiksuotas

4,3 proc. konsulinių veiksmų skaičiaus augimas. Tikėtina, kad tokį rodiklį lėmė tai, kad 2017 metais

⁹ Šios ir ankstesnių metų apklausų rezultatai skelbiami <http://www.urm.lt/default/lt/globali-lietuva/globalios-lietuvos-programa/tyrimai>

buvo vykstama į kelias konsulinės misijas, kurių prašė naujai susikūrusios lietuvių bendruomenės, todėl nebuvo tokio didelio, kaip planuota, konsulinių paslaugų poreikio.

Kokybiškam užsienio piliečių aptarnavimui buvo užtikrintas sklandus Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 810/2009, nustatančio Bendrijos vizų kodeksą, taikymas. **Lietuva yra viena iš daugiausiai Šengeno vizų išduodančių valstybių** (2016 m. išdavusi daugiau nei 400 tūkst., 2017 m. išdavusi 436 266 tūkst. vizų). Daugiausia jų išduodama Lietuvos ambasadoje Baltarusijoje (2017 m. – daugiau nei 203 tūkst.). 2017 m. šešios Lietuvos atstovybės prisijungė prie elektroninės eilių valdymo sistemos, iš viso prisijungusių atstovybių skaičius – 13.

2017 m. daugiau, nei planuota – iki 233 397 asmenų, išaugo ministerijos interaktyvios konsulinės informacijos svetainės **keliuk.urm.lt** lankytojų skaičius. Augimą galėjo lemti ne tik išaugęs Lietuvos ir užsienio piliečių aktyvumas ieškant konsulinės informacijos interaktyviomis priemonėmis, bet ir 2017 m. sukurta ir pristatyta visuomenei mobili aplikacija „Keliuk saugiai“, skirta keliaujantiems Lietuvos piliečiams. Teikiant **konsulinę pagalbą užsienio valstybėse nukentėjusiems Lietuvos piliečiams** 2017 m. konsultacinė pagalba buvo suteikta 4949 piliečiams: teisinė ir konsulinė pagalba – 1139 asmenims, pagalba sulaikytiems ir nuteistiems – 2012 asmenims, pagalba nukentėjusiems – 1276 asmenims, pagalba mirties atveju – 522 asmenims).

2017 m. **plėtėsi ir konsulinių paslaugų spektras**. Nuo 2015 m. Lietuvos diplomatinės atstovybės išduoda ir asmens tapatybės korteles, nuo 2016 m. – laikinuosius pasus, o 2017 m. tiesiogiai iš gyventojų registro duomenų bazės pradėjo išduoti išrašus apie civilinės būklės aktus.

Stiprinant viešąją diplomatiją ir vykdant komunikacinę politiką, pasiektas didesnis, nei planuota, Lietuvos visuomenės ir tarptautinės bendruomenės informuotumas apie Lietuvą ir jos užsienio politiką. Pagal visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centro „Vilmorus“ atliktą visuomenės nuomonės apklausą, Lietuvos gyventojų paklausus, ar turi pakankamai informacijos apie užsienio politiką bendrai, teigiamai atsakė 75,2 proc. respondentų. Didžioji dauguma – 88 proc. – gyventojų sužino apie Lietuvos užsienio politiką iš televizijos. Antroje vietoje – internetinė žiniasklaida, ją paminėjo 44 proc. gyventojų. Tačiau jaunimui internetinė žiniasklaida jau yra pirmoje vietoje – 78 proc. Palyginti su 2016 m., pagerėjo visų Užsienio reikalų ministerijos veiklos sričių vertinimas. Tai iš dalies paaiškinama kryptingos komunikacijos užsienio politikos klausimais vykdymu, įskaitant į tikslines auditorijas orientuotomis viešinimo kampanijomis, sustiprinta komunikacija skaitmeniniuose tinkluose.

2017 m. organizuoti **29 užsienio žurnalistų vizitai į Lietuvą**: atvyko 74 žurnalistai iš JAV, Izraelio, Jungtinės Karalystės, Ukrainos, Moldovos, Lenkijos, Danijos, Suomijos, Norvegijos, Švedijos, Estijos, Vokietijos, Kroatijos, Prancūzijos ir Turkijos. Dėl labai didelio užsienio žurnalistų susidomėjimo „Zapad“ pratybomis, NATO priešakinių pajėgų batalionų pratybomis su Lietuvos kariais, Lietuvos pasienyje statomos Astravo AE problematika, energetinio saugumo klausimais, hibridinėmis grėsmėmis, žydų paveldo apsaugos klausimais ir kitomis politinėmis aktualijomis, šių vizitų skaičius viršijo metų pradžioje užsibrėžtus planus.

Lietuvos diplomatinėse atstovybėse **surengta 11 teigiamą Lietuvos įvaizdį formuojančių, Lietuvą pristatančių kultūrinės ir viešosios diplomatijos projektų ir iniciatyvų, kuriuos įgyvendinant dalyvavo Lietuvos diaspora ir draugai**.

Kaip ir nurodyta 1 lentelėje, **įgyvendinant ministerijos Strateginį tikslą** buvo vykdomos penkios programos, iš kurių **keturias** – (01.01) „Užsienio politikos formavimas ir įgyvendinimas“, (01.02) „Lietuvos ir užsienio valstybių piliečių aptarnavimas“, (01.03) „Vystomasis bendradarbiavimas ir parama demokratijai“ ir (01.05) „Ryšiai su užsienio Lietuvos politikos formavimas ir įgyvendinimas“ – **vykdė įvairias užsienio politikos sritis kuruojantys ministerijos padaliniai**.

Šių programų veiklai įgyvendinti skirta 22 825,64 tūkst. Eur lėšų, panaudota 22 780,03 tūkst. Eur. Didelė dalis asignavimų panaudota Lietuvos įmokoms JT, NATO, ESBO, ET, PPO, EBPO, UNESCO, BJVT ir kitoms tarptautinėms ir regioninėms organizacijoms ir institucijoms, Lietuvos įsipareigojimams ES vystomojo bendradarbiavimo veiklai per EPF vykdyti –18 847,14 tūkst. Eur,

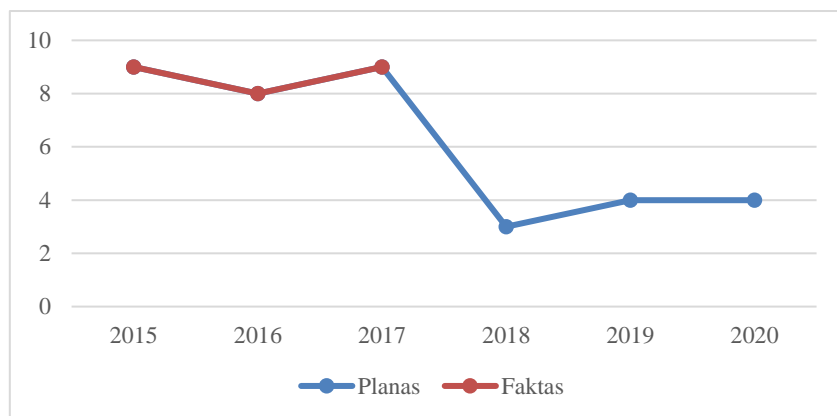
humanitarinei pagalbai – 370 tūkst. Eur, taip pat Lietuvos atstovų (valstybės institucijų darbuotojų ir kitų asmenų) delegavimui į ES, tarptautines ir užsienio valstybių institucijas – 880,4 tūkst. Eur).

Ministerijos administraciniai padaliniai įgyvendino (01.04) programą „Diplomatinės tarnybos administravimas“, sudarydami sąlygas veiksmingam diplomatinės tarnybos funkcionavimui: įgyvendino personalo politiką, užtikrino optimalią ministerijos ir Lietuvos Respublikos diplomatinė atstovybių struktūrą ir veiklą, tobulino darbuotojų kvalifikaciją, vykdė vidaus auditą ir kontrolę, užtikrino tinkamą užsienio politikos įgyvendinimo teisinį pagrindą, veiksmingą valstybinio ir diplomatinio protokolo veiklą, tinkamą pajamų administravimą, materialinį aprūpinimą, finansinį ir ūkinį aptarnavimą, plėtojo informaciniams technologijoms reikalingą infrastruktūrą, įgyvendino investicinius projektus.

2017 m. šiai programai vykdyti buvo skirta – 65 205,92 tūkst. Eur., panaudota 62 010,29 tūkst. Eur. Pagrindinė lėšų nepanaudojimo priežastis – Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 32 straipsnio 2 punktu paliekamas mėnesio išlaidų dydžio pereinamasis lėšų likutis, esantis Lietuvos diplomatinėse atstovybėse. Taip pat nebuvo panaudota dalis lėšų, suplanuotų investiciniams projektams įgyvendinti, dėl Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo.

Didžiąją dalį programos asignavimų sudarė 58 Lietuvos diplomatinė atstovybių veiklai skirtos lėšos – 73 proc.

6 grafikas. Įgyvendinamų investicinių projektų skaičius, vnt.

Šaltinis: URM duomenys

2017 m. ministerijoje ir Lietuvos diplomatinėse atstovybėse buvo vykdomi 9 investicijų projektai. 2017 m. buvo planuojama baigti įgyvendinti 2 projektus. Kadangi projekto „Lietuvos Respublikos ambasados pastato Latvijos Respublikoje (Rygoje) stogo rekonstrukcija ir išorės sienų renovacija“ darbai užsitęsė, projekto įgyvendinimo laikotarpis pratęstas iki 2018 m. Projekto „Specializuotų

įslaptintos informacijos apsaugos priemonių ADA sistemose ir tinkluose tobulinimas“ lėšos nebuvo panaudotos dėl užsitęsusių viešųjų pirkimų procedūrų pasikeitus Viešųjų pirkimų įstatymui. Vienas pirkimas buvo nutrauktas, nes konkurso metu nebuvo pateiktas nei vienas konkurso sąlygas atitinkantis pasiūlymas. Kitas pirkimas įvykdytas, tačiau pagal pasirašytą sutartį visiškai įgyvendinti bus baigtas tik 2018 m.

Siekiant užtikrinti ministerijos veiklos efektyvumą personalo valdymo srityje, iki 2017 m. pabaigos buvo baigta optimizuoti **ministerijos struktūra**. Optimizuojant ministerijos struktūrą, buvo sujungti du departamentai, vieno departamento funkcijos buvo perduotos vykdyti skyriui, neįveikiamam į departamento sudėtį, dviejuose departamentuose vietoj trijų skyrių liko po du, o viename departamente vietoj penkių skyrių liko trys. Taip buvo sumažintas vadovaujantis pareigas einančių darbuotojų skaičius. Pertvarkant ministerijos struktūrą, nebuvo atsisakyta jokių ministerijai pavestų funkcijų, jos buvo perskirstytos tarp reorganizuojamų departamentų.

Optimizuojant finansines funkcijas Lietuvos diplomatinėse atstovybėse, pasirengta bandomajam projektui vienoje iš jų. Priimti teisės aktai, leidžiantys ūkinių (finansinių) operacijų registravimą vykdyti centralizuotai. Taip pat, siekiant valstybės informacinių išteklių infrastruktūros konsolidavimo ir valstybės informacinių sistemų modernizavimo, pasirengta perėjimui į Finansų ministerijos biudžetinėms organizacijoms finansų ir apskaitos tvarkymui siūlomą naudoti FVAIS sistemą.

Siekiant **didesnio efektyvumo dokumentų valdymo ir viešųjų pirkimų srityje**, buvo pakeistas Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos darbo reglamentas, įteisinta nuostata, kad visi ministerijoje sudaromi dokumentai gali būti pasirašomi rašytiniu parašu arba kvalifikuotu

elektroniniu parašu. Apie 30 proc. ministerijos darbuotojų supažindinti su elektroninių dokumentų rengimo ir pasirašymo specifika. Pradėti rengti elektroniniai dokumentai, pasirašomi kvalifikuotu elektroniniu parašu. Papildomai įsigyta kvalifikuotam elektroniniam parašui diegti reikalinga įranga (elektroninio parašo kortelių išoriniai skaitytuvai ir klaviatūros su skaitytuvais), kuri pagal poreikį diegiama diplomatinėse atstovybėse ir ministerijoje.

Viešųjų pirkimų srityje – parengtas Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašas, kuris patvirtintas Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2017 m. lapkričio 20 d. įsakymu. 2017 m., palyginti su 2016 m. įvykdytų žaliųjų pirkimų procentas nuo skaičiaus padidėjo 8 proc., o nuo vertės – 25,9 proc. 2017 m. žaliųjų pirkimų apimtis pagal skaičių padidinta iki 91,3 proc., o pagal vertę iki 97,1 proc.

Informacinių technologijų srityje – didinant automatizuoto duomenų apdorojimo sistemų saugumą, įsigyta ir parengta naudoti IIRIS tinkle 140 kompiuterių, atnaujintas IIRIS darbo vietų programinės įrangos automatinio atnaujinimo procesas.

Konsulinių paslaugų teikimo srityje – 2017 m. šešios Lietuvos atstovybės prisijungė prie elektroninės eilių valdymo sistemos, iš viso prie šios sistemos jau yra prisijungusios 13 atstovybių.

Institucijos saugos užtikrinimo srityje – 2017 m. buvo skirtas didesnis dėmesys Užsienio reikalų ministerijos ir atstovybių kibernetiniam atsparumui stiprinti ir pasirengti valdyti ekstremalias ir krizines situacijas užsienyje.

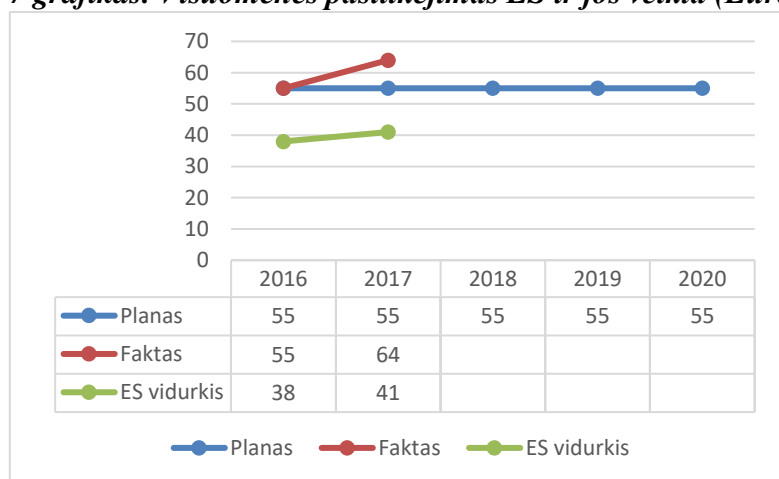
II. VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

Didžioji diplomatinės tarnybos veiklos dalis yra tiesiogiai skirta Vyriausybės V prioritetui „Saugi valstybė“ (5.3 krypties „Pilietiškumo ugdymas, pilietinių galių ir žmogaus teisių apsaugos stiprinimas“, 5.4 krypties „Viešojo saugumo stiprinimas ir bausmių vykdymo sistemos modernizavimas“ ir 5.5 krypties „Valstybės interesų įgyvendinimo tarptautinėje bendruomenėje užtikrinimas“) įgyvendinti. Toliau pateikiama informacija apie 2017 m. Užsienio reikalų ministerijos, vykdančios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo planą, pasiektus kryptų/darbu rodiklius ir svarbiausius su tuo susijusius pasiekimus.

5.3. Kryptis. Pilietiškumo ugdymas, pilietinių galių ir žmogaus teisių apsaugos stiprinimas

5.3.1. Darbas. Pilietinio ir tautinio ugdymo atnaujinimas, pilietinio įgalinimo ir politinio gyventojų aktyvumo bei bendruomeniškumo stiprinimas, įtraukiant nevyriausybinės organizacijas

7 grafikas. Visuomenės pasitikėjimas ES ir jos veikla (Eurobarometro duomenimis), proc.

Siekdama nemažėjančio Lietuvos visuomenės pasitikėjimo ES ir jos veikla (numatyta – 55 proc. pagal Eurobarometro duomenis), Užsienio reikalų ministerija bendradarbiauja su Europos Parlamento biuru, Europos Komisijos atstovybe Lietuvoje, taip pat Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarija, Lietuvos Respublikos Seimu, socialiniais partneriais, inicijuoja, ir organizuoja diskusijas, publikacijas ir mokymus.

Šaltinis: Eurobarometro duomenys

2017 metai ES viešinimo srityje buvo itin aktyvūs, nes sutapo su Romos sutarties jubiliejumi, diskusijomis apie ES ateitį ir įsibėgėjančiomis „Brexit“ derybomis. 2017 m. surengta daugiau kaip 12 renginių/projektų, skirtų visuomenės informavimui ir dialogui su piliečiais. Svarbiausi iš jų: Romos sutarties jubiliejui skirta konferencija Seime; dvi aukšto lygio konferencijos „Quo vadis, Europa?“, ES ateities klausimams aptarti kartu su Kauno technologijos universitetu surengta tarptautinė diskusija Nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje. URM surengti debatai moksleiviams ES ateities tema, prisidedant prie iniciatyvos „Atgal į mokyklą“ įgyvendinimo, prarastos pamokos 53–ose Lietuvos mokyklose. Taip pat buvo aktyviai dirbama su žiniasklaida: URM surengti trys susitikimai su žiniasklaidos atstovais ir visuomenės nuomonės formuotojais, publikuota 10 analitinių autorinių straipsnių spaudoje bei interviu Lietuvos internetiniuose portaluose. Ne mažesnis dėmesys skirtas jaunimo ir moksleivių informavimui: URM kartu su JPP „Kurk Lietuvai“ pradėjo įgyvendinti projektą, kuriuo siekiama didinti jaunimo žinias apie ES ir gebėjimus naudotis ES teikiamomis studijų, darbo ir verslo galimybėmis.

Lietuvos visuomenės nuomonei apie ES nemenką įtaką daro „Brexit“ procesas, todėl itin svarbi URM veikla įgyvendinant 5.5.6. Darbą „Atstovavimas Lietuvos interesams, įskaitant Lietuvos piliečių, gyvenančių Jungtinėje Karalystėje, teisių apsauga, derybose dėl Jungtinės Karalystės išstojimo iš ES ir jos naujų santykių su ES“, kurį įgyvendinant 2017 m. parengtas Lietuvai aktualiausių ES-JK derybų klausimų sąvadas, apimantis visus su ES piliečių padėtimi JK susijusius klausimus (rezidavimo, darbo, studijų ir socialinės apsaugos galimybių); vidaus rinkos ir ekonominio bendradarbiavimo klausimus (prekyba, paslaugų teikimas, žemės ūkis, transportas, paštas ir telekomunikacijos, audiovizualinės paslaugos, turizmas, IT paslaugos, mokesčiai, autorių teisės, patentai, energetika ir klimato kaita), taip pat institucinio bendradarbiavimo ir tarptautinių susitarimų su trečiosiomis valstybėmis, bendradarbiavimo užsienio ir saugumo srityse klausimus.

Kryptingomis pastangomis pasiekta, kad ES institucijų priimtuose sprendimuose dėl politinių derybų gairių ir derybų mandato būtų atspindėti svarbiausi Lietuvai klausimai: Lietuvos piliečių, gyvenančių, dirbančių ir studijuojančių JK, turimų teisių ir garantijų užtikrinimas bei JK finansinių įsipareigojimų vykdymas, nuo kurio priklauso ir Lietuvai svarbių ES programų tolesnis finansavimas. Jungtinė Karalystė sutiko visiškai dengti visus savo finansinius įsipareigojimus, prisiimtus narystės ES metu, įskaitant įsipareigojimus pagal šią DFP (2014-2020). Tai leis užtikrinti Lietuvai svarbių ES programų tolesnį finansavimą. Lietuvai buvo svarbu išsaugoti finansavimą sanglaudai, žemės ūkiui, Europos infrastruktūros tinklų priemonei (CEF), Ignalinos atominės elektrinės uždarymui. Įsipareigojimas dengti visas su šia DFP susijusias išlaidas itin svarbus tose programose, kurių finansavimas tęsiasi ir po 2020 m.

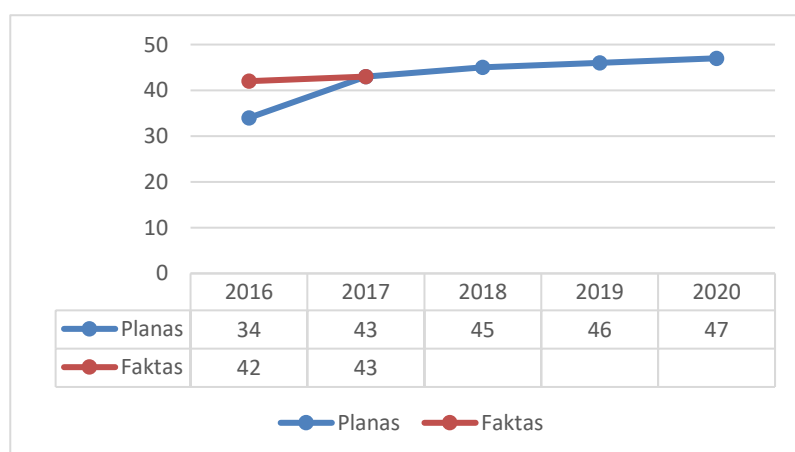
Didesnis dėmesys, išaugęs įvairių projektų ir iniciatyvų skaičius ES viešinimo klausimams užtikrino augantį Lietuvos visuomenės pasitikėjimą ES (64 proc., augimas palyginus su 2016 m. – 9 proc.). Pažymėtina, kad Lietuvos visuomenė ES vertina palankiausiai iš visų 28 ES valstybių, kas ženkliai (23 proc.) viršija ES vidurkį.

5.3.3. Darbas. Lietuviybės užsienyje ir užsienio lietuvių ryšių su Lietuva stiprinimas

Nemažėjantys emigracijos srautai ir augantis užsienyje gyvenančių lietuvių skaičius sąlygoja būtinybę skirti vis didesnę dėmesį lietuviybės užsienyje ir užsienio lietuvių ryšių su Lietuva stiprinimui, Lietuvos diasporos sutelkimui valstybei stiprinti ir jos vardui garsinti.

2017 m. pradėti tolesnio užsienio lietuvių įsitraukimo į valstybės gyvenimą modelio, kuris turėtų būti patvirtintas 2020–2029 m. laikotarpiui, kūrimo darbai: 2017 m. spalio 30–31 d. Vilniuje organizuotas Globalios Lietuvos forumas „Valstybės ir diasporos partnerystė“, kurio tikslas – esamo modelio rezultatų analizė ir siūlymai dėl efektyvesnio užsienio lietuvių įsitraukimo į valstybės gyvenimą modelio. Į forumą atvyko lietuviai profesionalai iš 27 užsienio valstybių ir Lietuvos. Forumo metu didžiausias dėmesys buvo skirtas 6 temoms: užsienyje gyvenančių lietuvių tautinio tapatumo ir ryšio su Lietuva išlaikymui, valstybės ir diasporos partnerystei Lietuvos pažangai, Lietuvos įvaizdžio svarbai, darbo ir verslo galimybėms Lietuvoje, paramai ketinantiems grįžti ir sugrįžusiems, sugrįžusiųjų integracijos priemonėms. Pradėti dvišaliai susitikimai su programos partneriais ir kitomis įstaigomis bei organizacijomis, siekiant, kad užsienyje gyvenantys lietuviai būtų aktyviau ir plačiau įtraukiami į įvairias veiklos sritis Lietuvoje.

8 grafikas. Valstybių, kuriose remiama užsienio lietuvių organizacijų veikla, susijusi su lietuviybės puoselėjimu ir „Globalios Lietuvos“ sampratos įtvirtinimu, skaičius

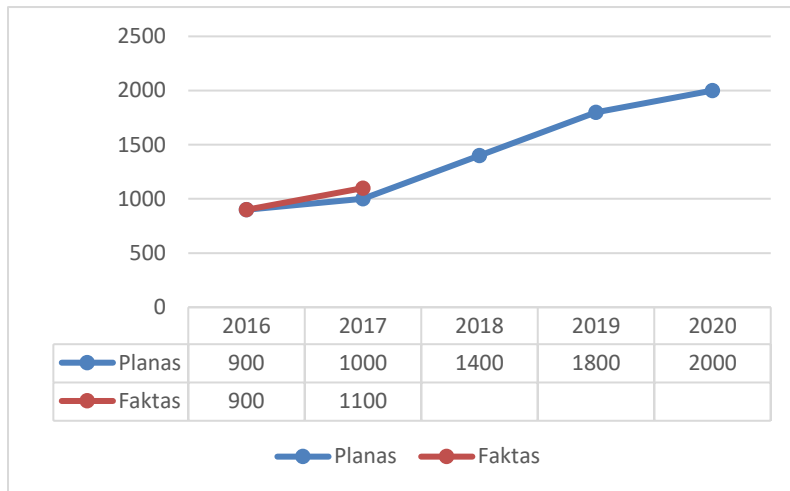

Šaltinis: 2017 metais Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centro „Vilmorus“ atlikta užsienio lietuvių apklausa

Užsienio lietuvių veikla buvo remiama **43 užsienio šalyse**: skirta parama užsienio lietuvių organizacijų projektams, tikslinei Lietuvos diplomatinių atstovybių ir konsulinių įstaigų vykdomai užsienio lietuvių ryšių su Lietuva stiprinimo veiklai, organizacijoms perduota bendruomeniškumą ir patriotiškumą skatinanti lietuviška atributika, išsiųsti 12 kultūros ir meno darbuotojų, kultūrinės veiklos organizavimo paslaugų teikimui kaimyniniuose kraštuose (Latvijoje, Lenkijoje ir Rusijoje

(Kaliningrado srityje)).

9 grafikas. Lietuvos diasporos profesionalų tinklų narių skaičius

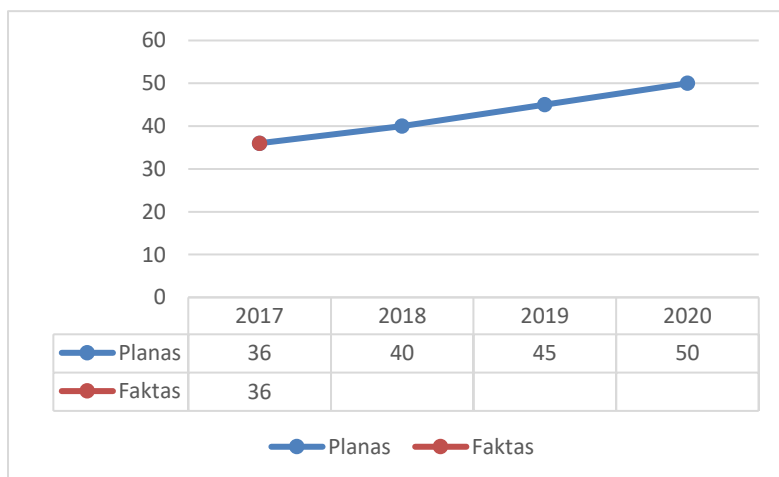
Šaltinis: 2017 metais Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centro „Vilmorus“ atlikta užsienio lietuvių apklausa

tyrėjai, politikai, rašytojai, poetai ir vertėjai, dvasininkijos atstovai, religinių bendruomenių ir bendrijų atstovai, socialinės srities profesionalai, sporto profesionalai, teatro, kino režisieriai ir kiti filmų industrijos profesionalai, teisininkai, turizmo srities ekspertai, verslo profesionalai, viešųjų ryšių profesionalai, žmoniškųjų išteklių valdymo profesionalai, žurnalistai, kita (nurodyti). Sudarytas **1100 Lietuvos diasporos profesionalų kontaktų sąrašas pagal 23 veiklos sritis.**

5.5. Kryptis. Valstybės interesų įgyvendinimo tarptautinėje bendruomenėje užtikrinimas

2017 metais buvo tęsiama ilgalaikiais nacionaliniais interesais, jų įgyvendinimo tęstinumu grindžiama Lietuvos užsienio politika, pabrėžiant solidarų demokratinių valstybių bendradarbiavimo, tarptautinės teisės viršenybės, pagarbos žmogaus teisėms bei laisvėms ir gerų kaimyninių santykių palaikymo principus. Diplomatinė tarnyba nuosekliai ir kryptingai dirbo, kad būtų apsaugota valstybės nepriklausomybė, demokratija, būtų adekvačiai reaguojama į regione ir pasaulyje kylančias grėsmes, užtikrinamas sėkmingas ekonominis ir socialinis valstybės vystymasis, Lietuvos piliečių gerovės kilimas.

10 grafikas. Lietuvos gyventojų dalis, mananti, kad Lietuvos interesų tarptautinėje bendruomenėje įgyvendinimas yra užtikrintas, proc. (5.5. Krypties rodiklis)

Šaltinis: 2017 metais Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centro „Vilmorus“ atlikta gyventojų nuomonės apklausa

pridedant prie gerovės kūrimo Lietuvoje, tiesioginių užsienio

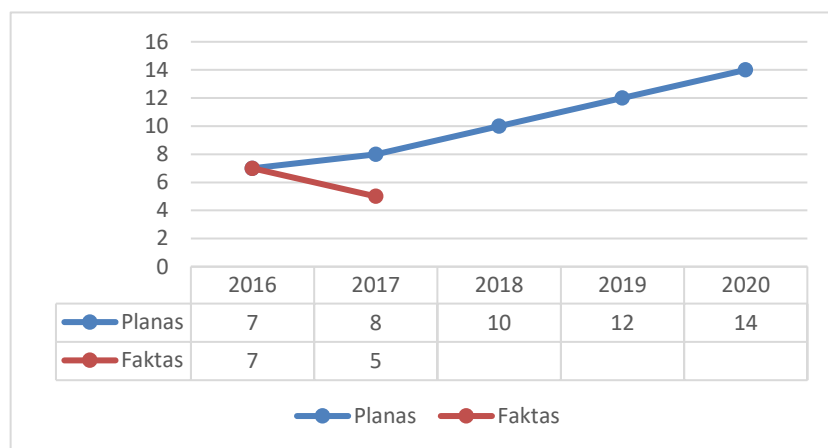
2017 m. atlikta Lietuvos diplomatinės tarnybos apklausa dėl lietuvių profesionalų tinklų pagal 23 veiklos sritis: architektai, aukštųjų mokyklų dėstytojai, dizaineriai ir mados profesionalai, ES ir kitų tarptautinių, kitų valstybių institucijų tarnautojai, finansų profesionalai, gydytojai ir kiti sveikatos mokslų profesionalai, gynybos, ginkluotųjų pajėgų profesionalai, informacinių ir telekomunikacinių technologijų profesionalai, meno, kultūros srities profesionalai, mokslininkai ir

atstovai, religinių bendruomenių ir bendrijų atstovai, socialinės srities profesionalai, sporto profesionalai, teatro, kino režisieriai ir kiti filmų industrijos profesionalai, teisininkai, turizmo srities ekspertai, verslo profesionalai, viešųjų ryšių profesionalai, žmoniškųjų išteklių valdymo profesionalai, žurnalistai, kita (nurodyti). Sudarytas 1100 Lietuvos diasporos profesionalų kontaktų sąrašas pagal 23 veiklos sritis.

Šias pastangas iš dalies atspindi Lietuvos visuomenės nuomonės apklausa. Pagal 2017 m. pabaigoje Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centro „Vilmorus“ atliktą gyventojų apklausą **daugiau nei trečdalis Lietuvos gyventojų** (36 proc.) mano, kad Lietuvos interesų tarptautinėje bendruomenėje įgyvendinimas yra užtikrintas, tarp besidominčių užsienio politika gyventojų šis procentas yra dar didesnis ir siekia 55 proc.

Dar vienas rodiklis, iliustruojantis diplomatinės tarnybos pastangas investicijų pritraukimas į Lietuvą.

11 grafikas. Investicinių projektų, ateinančių per Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybes užsienyje, dalis, proc. (5.5. Krypties rodiklis)

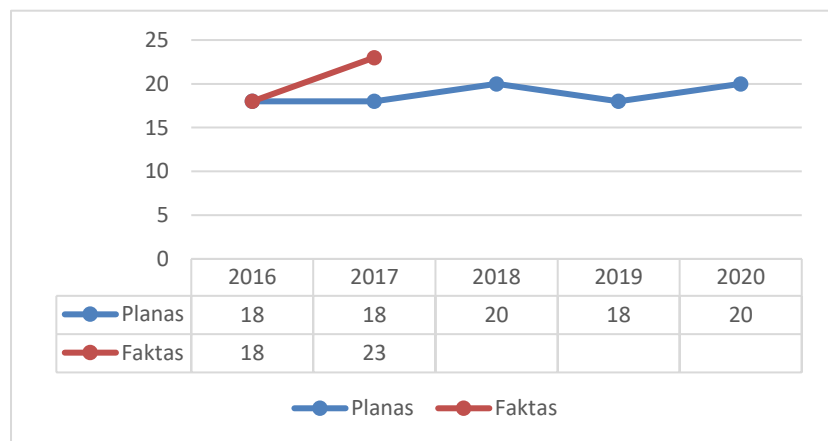

Šaltinis: URM duomenys

atstovybių ir VŠĮ Investuok Lietuvoje bendradarbiavimą, nustatant aiškius tarpinstitucinius bendradarbiavimo principus, VŠĮ Investuok Lietuvoje identifikuojant potencialias rinkas, konkrečias kompanijas ir suformuluojant informacinius paketus atstovybėms.

5.5.1. Darbas. Strateginių santykių su JAV, Vokietija, Prancūzija ir Jungtine Karalyste stiprinimas ir plėtra

12 grafikas. Aukšto lygio susitikimų su JAV, Vokietijos, Prancūzijos ir Jungtinės Karalystės atstovais skaičius per metus (5.5.1. Darbo rodiklis)

Šaltinis: URM duomenys

komunikacijos srityje aptarti, strateginiam bendradarbiavimui karinio saugumo, energetikos, ekonomikos, mokslinių tyrimų srityse.

2017 m. vasario 5 d. **Vokietija** dislokavo Lietuvoje NATO priešakinių pajėgų batalioną. Atsigavo politinis ir parlamentinis abiejų valstybių dialogas, **surengti 6 aukšto lygio vizitai**. Lietuvoje lankėsi Vokietijos Bundestago pirmininkas, Vokietijos Federalinis Prezidentas. Dialoge abi pusės daug skyrė dėmesio NATO valstybių vadovų viršūnių susitikimo sprendimų įgyvendinimui, ES ateičiai, išorės grėsmėms, kovai su propaganda. Dialogo gylį riboja neapibrėžtumas dėl būsimos Berlyne formuojamos koalicijos. Lietuvos ir Vokietijos užsienio reikalų ministrai Berlyne pasirašė susitarimą dėl 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos Tarybos nutarimo dėl nepriklausomybės paskelbimo notifikavimo eksponavimo Lietuvoje.

Po **Prancūzijos** prezidento rinkimų birželį įvyko **3 aukšto lygmens susitikimai**, kuriuose su Prancūzijos pareigūnais tartasi dėl Malio, diskutuota dėl E. Macrono pasiūlymų dėl Europos vizijos, PESCO, ES sankcijų politikos, Ukrainos. Laukiama Prancūzijos prezidento rinkimų birželį pozityvių

Per 2017 metus Lietuvos diplomatinės atstovybės organizavo 95 susitikimus su potencialiais investuotojais, informacija perduota VŠĮ Investuok Lietuvoje ir kitoms Lietuvos institucijoms. Pagal VŠĮ Investuok Lietuvoje pateiktą preliminarų skaičiavimą, tai sudaro apie **5% galimų potencialių investicinių projektų**. Kad šis skaičius ateityje būtų geresnis, **būtina** gerinti Lietuvos diplomatinę

2017 m. diplomatinė tarnyba intensyviai dirbo, siekdama pagilinti strateginius santykius su JAV, Vokietija, Prancūzija ir Jungtine Karalyste, ką liudija ir didesnis, nei planuota, aukšto lygio susitikimų skaičius.

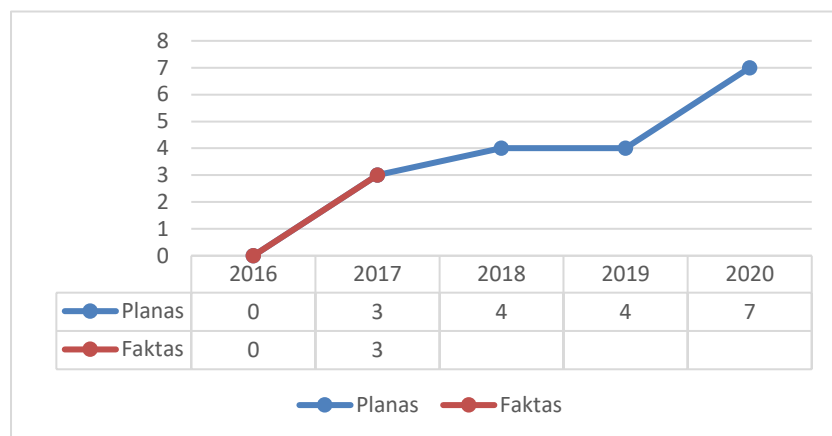
Su **JAV** pareigūnais organizuoti **9 aukšto lygmens ir parlamentinių bendradarbiavimą stiprinantys vizitai/susitikimai**, kurių metu didelis dėmesys skirtas Lietuvai aktualiems klausimams hibridinių grėsmių ir strateginės

atgarsių dvišalėje Lietuvos ir Prancūzijos darbotvarkėje. Iš esmės nuo 2013 m. Lietuvos pastangas atšildyti dvišalę darbotvarkę kol kas lydėjo tik Prancūzijos pasiūlymas peržiūrėti ir atnaujinti 2016–2020 m. Prancūzijos ir Lietuvos strateginės partnerystės veiksmų planą.

Didžiausias dėmesys Lietuvos dialoge su JK skirtas saugumo dėmeniui, išorės grėsmėms, kibernetiniam saugumui, Ukrainai. **Surengti 6 aukšto lygio susitikimai**, gilėjo dialogas tarp parlamentarų. Londone lankėsi Baltijos šalių parlamentų užsienio reikalų ir gynybos komitetų pirmininkai. Surengtas neformalus NB8 ir JK užsienio reikalų ministrų susitikimas Londone. Svarstomi įvairūs JK, Baltijos šalių ir NB8 bendradarbiavimo po „Brexit“ formatai.

5.5.5. Darbas. Lietuvos interesus atitinkančių ES ir tarptautinių organizacijų sprendimų ir rekomendacijų dėl Baltarusijos Astravo atominės elektrinės branduolinės saugos ir aplinkosaugos priėmimas

13 grafikas. *Tarptautinių konvencijų šalių sprendimų ir rekomendacijų, atitinkančių Lietuvos interesus, skaičius (kaupiamasis principas) (5.5.5. Darbo rodiklis)*

Šaltinis: URM duomenys

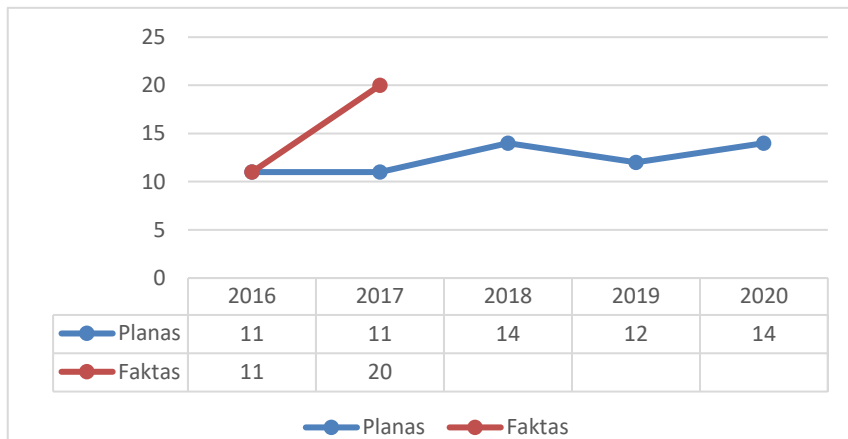
2017 m. Lietuva ir toliau kryptingai telkė bendrą Baltijos šalių ir kitų ES valstybių narių poziciją dėl branduolinės saugos Europos Sąjungos ir Lietuvos kaimynystėje, akcentuodama, kad Astravo AE projektas vystomas nesilaikant tarptautinių branduolinės saugos ir aplinkosaugos standartų. Lietuva, įtvirtinusi Astravo AE klausimus tarptautinėje darbotvarkėje, sustiprino daugiašalį šios problematikos dėmenį, kuris

įrodo, kad ne tik Lietuva, bet ir tarptautinė bendruomenė mato ir principingai kelia branduolinės saugos problemas Astravo AE.

2017 m. tarptautinėse organizacijose ir ES institucijose buvo priimti **trys sprendimai ir rekomendacijos**, atliepančios ir įtvirtinančios Lietuvos poziciją tarptautiniuose dokumentuose: 1) 2017 m. kovo 6 d. ES Užsienio reikalų taryba patvirtino išvadas dėl klimato ir energetikos diplomatijos, kur įtvirtinta nuostata dėl branduolinės saugos ES kaimynystėje; 2) 2017 m. birželio mėn. 13–16 d. Minske vykusiame Jungtinių Tautų poveikio aplinkai įvertinimo tarpvalstybiniame kontekste (Espo) konvencijos šalių susitikime priimtas sprendimas, kuriuo patvirtintos Gerosios praktikos rekomendacijos dėl Espo konvencijos taikymo vystant branduolinės energetikos projektus; 3) 2017 m. rugsėjo 11–14 d. Juodkalnijoje vykęs Orhuso konvencijos šalių susitikimas pripažino, kad Baltarusija vysto Astravo AE pažeisdama konvencijos nuostatas.

5.5.7. Darbas. Santykių su Baltijos ir Šiaurės Europos valstybėmis, siekiant geresnės regiono integracijos ir regiono prekės ženklo įtvirtinimo tarptautiniu lygiu, plėtra

14 grafikas. *Aukšto lygio susitikimų su Baltijos ir Šiaurės valstybių atstovais skaičius per metus (5.5.7. Darbo rodiklis)*

Šaltinis: URM duomenys

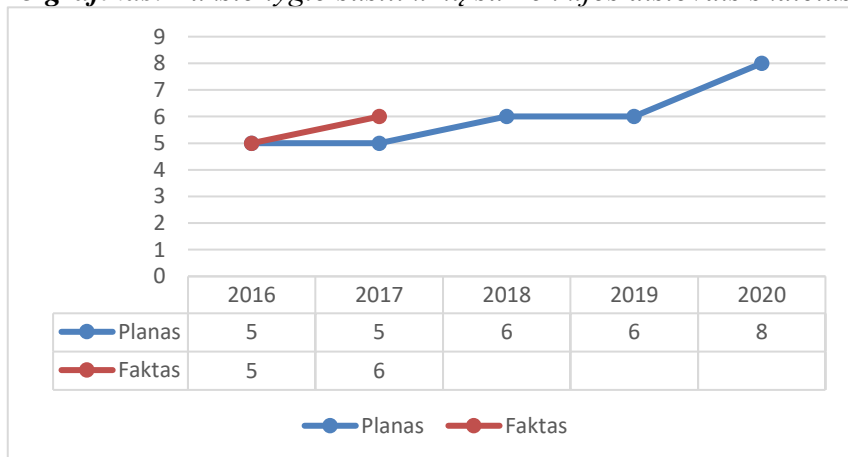
2017 m. įvyko **20 aukšto lygmens susitikimų su Baltijos ir Šiaurės valstybių atstovais**, kurių metu sutarta dėl būtinybės glaudžiau ir intensyviau bendradarbiauti sprendžiant karinio saugumo, hibridinių grėsmių ir strateginės komunikacijos klausimus (2017 m. balandį kartu su Suomija, Latvija, Švedija, Lenkija, Vokietija, JK, JAV ir Prancūzija pasirašytas

memorandumas dėl Europos kovos su mišriomis grėsmėmis kompetencijos centro įsteigimo Helsinkyje), didelis dėmesys skirtas energetinių tinklų sinchronizacijos ir kitiems energetinio saugumo projektams (2017 m. gruodžio 18 d. Briuselyje BEMIP aukšto lygio grupės susitikime 3 Baltijos šalys ir Lenkija kartu su Europos Komisija įsipareigojo iki 2018 m. gegužės 31 d. baigti likusias dvi sinchronizacijos projekto vertinimo studijas ir priimti galutinį politinį sprendimą dėl sinchronizacijos su kontinentinės Europos tinklais iki 2018 m. birželio mėnesio), dėtos pastangos paspartinti „RailBaltica“ projekto įgyvendinimą (2017 m. sausio 30 d. Baltijos ministrų taryboje Lietuvos, Latvijos ir Estijos premjerai pasirašė „RailBaltica“ tarpvyriausybines sutartis, kuria įsipareigojo iki 2025 m. baigti įgyvendinti šį projektą, užtikrinant jo bendrą finansavimą; susitarimą ratifikavo visų trijų valstybių parlamentai).

Beveik dvigubai didesnis, nei planuota, susitikimų skaičius nulemtas didesniu Šiaurės šalių dėmesiu saugumo padėčiai Baltijos šalyse, Norvegijos karių dislokavimu Lietuvoje, EMA rinkimų kampanija. Dėl Lietuvos siekio regionalizuoti Klaipėdos suskystintų dujų terminalą surengti papildomi Baltijos šalių premjerų vizitai į Klaipėdą ir Inčiukalnį.

5.5.8. Darbas. Pozityvaus bendradarbiavimo su Lenkija darbotvarkės formavimas, atsižvelgiant į bendrus saugumo ir ekonominius interesus

15 grafikas. Aukšto lygio susitikimų su Lenkijos atstovais skaičius per metus (5.5.8. Darbo rodiklis)

Šaltinis: URM duomenys

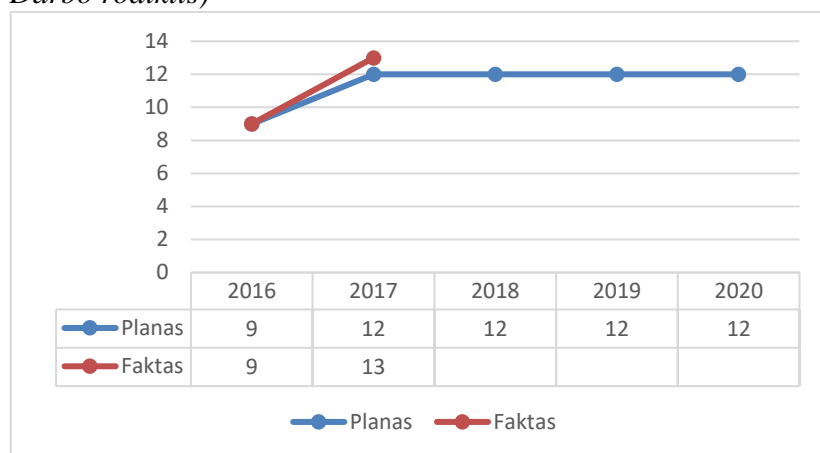
2017 m. **gausus Lietuvos ir Lenkijos aukštų pareigūnų vizitų ir susitikimų skaičius** (du Lietuvos ir Lenkijos ministrų pirmininkų susitikimai, gynybos ministrų susitikimas, užsienio reikalų viceministrų susitikimas, bendras parlamentų Europos reikalų komitetų posėdis) lėmė politinio dvišalių santykių atšilimo kreivę, nors Lietuvos pasiūlymai atnaujinti tarpvyriausybinių institucijų darbą nesulaukė teigiamos

Lenkijos reakcijos. Santūri Lietuvos laikysena Lenkijos ir Europos Komisijos konfliktų dėl teisės viršenybės bei pabėgėlių priėmimo Lenkijoje atžvilgiu sustiprino pozityvų dvišalių santykių foną. Buvo tęsiamas puikus dialogas ir bendradarbiavimas su Lenkija esminiais nacionaliniam saugumui įtakos turinčiais klausimais. Pasiiektas bendras supratimas dėl energetinio saugumo ir gruodžio 18 d. Briuselyje Baltijos valstybių ir Lenkijos energetikos ministrai sutarė, kad galutinis politinis sprendimas dėl Baltijos ir kontinentinės Europos elektros tinklų sinchronizacijos bus pasiektas 2018 m. birželio mėnesį. Siekiant sumažinti trečiųjų šalių informacijos sklaidą tarp lenkų kilmės Lietuvos

piliečių, paskelbtas Lenkijos televizijos programų retransliavimo konkursas. Įvyko Lietuvos ir Lenkijos tarpvyriausybinių bendradarbiavimo per sieną komisijos 13-asis posėdis.

5.5.9. Darbas. Demokratinėmis vertybėmis grįstos ir nacionalinio saugumo interesus atitinkančios Rytų kaimynystės politikos plėtojimas

16 grafikas. Aukšto lygio susitikimų su Rytų partnerystės šalių atstovais skaičius per metus (5.5.9. Darbo rodiklis)

2017 m. toliau dėtos reikšmingos pastangos plėtojant demokratinėmis vertybėmis ir nacionalinio saugumo interesus atitinkančios Rytų kaimynystės politiką. Šioje srityje iš viso surengta 13 aukšto lygio susitikimų (tarpvyriausybinių bendradarbiavimo ir europinės bei euroatlantinės integracijos komisijų posėdžiai, verslo forumai ir kt.). Pagrindinis 2017 m. renginys – 5-asis Rytų partnerystės Briuselio viršūnių

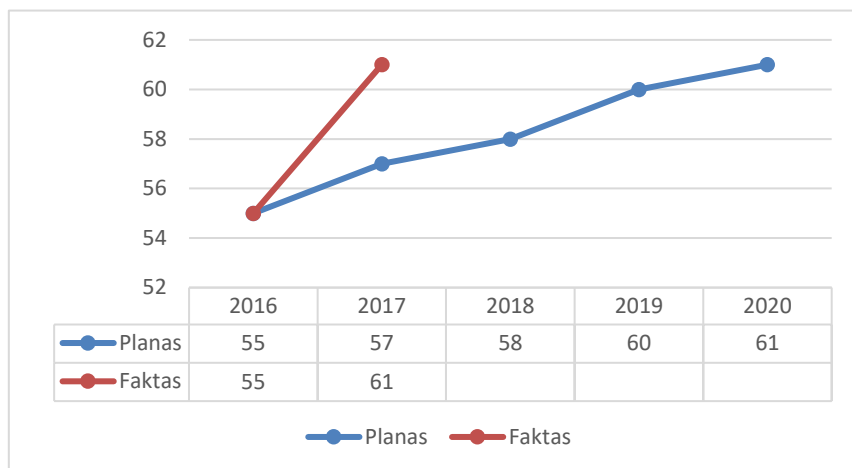
Šaltinis: URM duomenys

susitikimas (2017 m. lapkričio 24 d.), kurio metu patvirtintoje Jungtinėje deklaracijoje buvo ne tik pažymėti reikšmingi pasiekimai nuo paskutinio Viršūnių susitikimo, vykusio 2015 m. gegužės mėnesio Rygoje (visiškai įsigalioję ir 3 asociacijos susitarimai (su Gruzija, Moldova, Ukraina), pasveikintas Viršūnių susitikimo paraštėse pasirašytas ES ir Armėnijos visapusiškos ir tvirtesnės partnerystės susitarimas, panaikintas ES vizų režimas Ukrainai ir Gruzijai, ir kt.), bet ir nubrėžtos tolesnės šios politikos įgyvendinimo gairės, tarp jų ir dėl sustiprinto bendradarbiavimo su asocijuotomis Rytų partnerystės valstybėmis, taip pat patvirtinta į konkrečius praktinius rezultatus orientuota strategija „20 pasiekimų 2020 metams“.

Lietuvos bendradarbiavimas su asocijuotomis ES partnerėmis Ukraina, Moldova ir Gruzija 2017 m. ir toliau buvo grįstas parama šių šalių pasirinktai euroatlantinei kryptiai stiprinti, taip pat ekspertinės paramos teikimu, įgyvendinant asociacijos susitarimus ir su jais susijusias reformas.

Remdama Ukrainos teritorinį vientisumą ir suverenitetą, Lietuva vykdė principingą Krymo okupacijos nepripažinimo politiką, rėmė tarptautinės bendruomenės pastangas rasti taikų karinio konflikto rytų Ukrainoje sprendimą. Įvairiuose tarptautiniuose formatuose aktyviai keltas ir paramos Gruzijos ir Moldovos suvereniteto ir teritorinio vientisumo klausimus.

17 grafikas. Rytų partnerystės šalims per URM vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai programą skiriamos vystomojo bendradarbiavimo paramos dalis, tenkanti Gruzijai, Moldovai, Ukrainai, proc. (5.5.9. Darbo rodiklis)

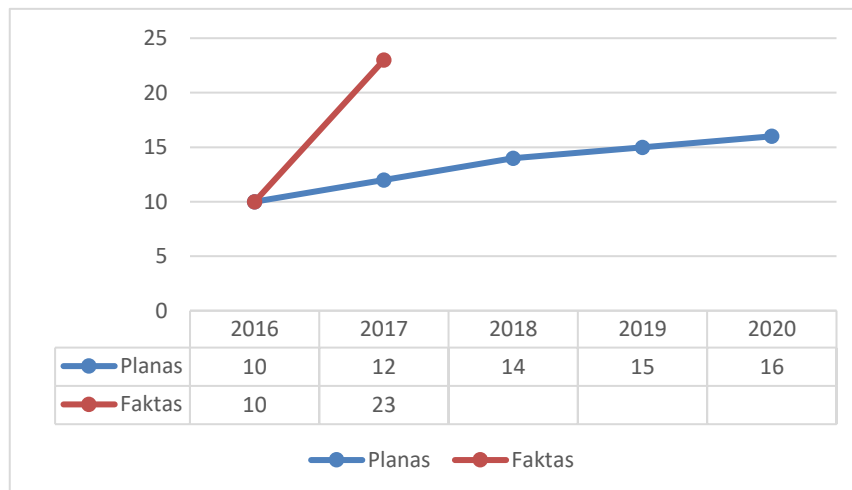

Šaltinis: URM duomenys

Moldovoje (114 tūkst. Eur). Šiais projektais Lietuva prisidėjo prie Ukrainos, Gruzijos, Moldovos Asociacijos su ES susitarimų įgyvendinimo, administracinių ir institucinių gebėjimų stiprinimo, gero valdymo ir kovos su korupcija, teisinių reformų įgyvendinimo, ekonominio skatinimo ir naujų darbo vietų kūrimo regionuose. Taip pat įgyvendinti projektai, skirti Ukrainos, Gruzijos, Moldovos pilietinės visuomenės stiprinimui, lygių galimybių ir moterų teisių užtikrinimui ir remiantys žiniasklaidos laisvę ir pliuralizmą. Savanoriškoms įmokoms į tarptautinius vystomojo bendradarbiavimo fondus Ukrainai remti skirta 50 tūkst. eurų, Gruzijai remti - 25 tūkst. eurų.

Atsižvelgiant į Lietuvos užsienio politikos prioritetus bei Ukrainos, Gruzijos ir Moldovos vyriausybės pastangas įgyvendinti reikalingas reformas, 2018 m. toliau bus tęsiamas vystomasis bendradarbiavimas, politinės ir ekspertinės paramos teikimas šiems šalims.

18 grafikas. *Viešosios diplomacijos renginių Rytų kaimynystės temomis skaičius per metus (5.5.9. Darbo rodiklis)*

Šaltinis: URM duomenys

diskusiją, Lietuvos dienas Charkove ir Odesoje, NATO-Ukrainos Išskirtinės partnerystės 20-mečio metų baigiamąjį renginį ir kitus renginius, buvo surengta „Moldova Reality Check“ diskusija Moldovoje.

Lietuvoje organizuoti šie viešosios diplomacijos renginiai: tarptautinė konferencija apie Krymo totorių padėtį po Krymo okupacijos, tarptautinė konferencija „Regioninės lyderystės atkūrimas“, ekspertinės konsultacijos apie Rytų partnerystės politikos ateitį ir kt.

Buvo palaikomas intensyvus dialogas su Rusijos pilietinės visuomenės aktyvistais ir organizacijomis, tęsiant bendradarbiavimą su Rusijos liberaliosios opozicijos, pilietinės visuomenės ir akademinės bendruomenės atstovais 2017 m. gegužės 18–19 d. surengtas tradicinis „Vilniaus Rusijos forumas“. Forume dalyvavo daugiau kaip 100 politikų, pilietinės visuomenės atstovų,

2017 m. iš URM vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai programos Rytų partnerystės šalims skirtos lėšos sudarė 61 proc. Visų lėšų, t. y. 1 186 tūkst. Eur, iš jų Ukrainai, Gruzijai ir Moldovai teko 728 tūkst. Eur.

Ukrainoje įgyvendinti 23 projektai (365 tūkst. Eur), Gruzijoje - 8 projektai (95 tūkst. Eur), Moldovoje - 11 projektų (78 tūkst. Eur). Be to, įgyvendinti 7 regioniniai projektai Ukrainoje, Gruzijoje,

Per 2017 m. Lietuvos ir Rytų partnerystės valstybėse surengta beveik dvigubai daugiau, nei planuota, viešosios diplomacijos renginių, skirtų Gruzijos, Moldovos ir Ukrainos santykių su ES aktualijoms, taip pat šių šalių asociacijos susitarimų su ES įgyvendinimui, – **iš viso 23.**

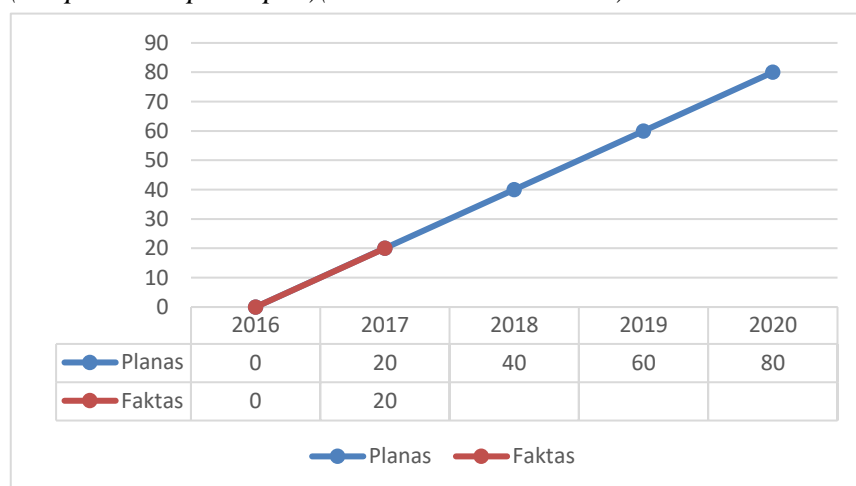
Ukrainoje prisidėta organizuojant verslo galimybių forumus, Euroatlantinio jaunimo saugumo forumus, „Ukraine Reality Check“

žmogaus teisių gynėjų, akademikų, žurnalistų iš Rusijos, taip pat Lietuvos, kitų Vakarų šalių. Renginio metu pagrindinis dėmesys skirtas Rusijos gyventojų nuotaikoms prieš 2018 m. vykšančius Rusijos prezidento rinkimus, kitiems su šiais rinkimais susijusiems procesams, pasikeista nuomonėmis, kaip būtų galima stiprinti ryšius su Rusijos žmonėmis, pasisakančiais už atvirą, demokratišką ir europietišką Rusiją.

5.5.11. Darbas. Lietuvos ekonominių ir prekybinių interesų gynimo efektyvinimas, įskaitant ekonominio atstovavimo užsienyje sistemos reformą

Skatinant Lietuvos eksportą, tiesiogines užsienio investicijas ir įvažiuojamąjį turizmą, toliau sistemingai dirbta, siekiant efektyvaus Lietuvos diplomatinė atstovybių darbo **ekonominės diplomatijos srityje ir geresnės koordinacijos tarp ekonominės diplomatijos veikloje dalyvaujančių institucijų**. 2017 metais Lietuvos diplomatinės atstovybės, įgyvendindamos savo ekonominės veiklos planus, surengė 95 verslo misijas, organizuoti 95 susitikimai su potencialiais investuotojais, 150 turizmo potencialo pristatymui skirtų renginių. Daug dėmesio skirta Lietuvos mokslo pasiekimams viešinti ir mokslo bei inovacijų bendradarbiavimo plėtrai su užsienio partneriais (57 renginiai). Lietuvos verslui nuolat teikta informacija apie eksporto rinkų specifika, patikimumą ir prognozuojamumą.

19 grafikas. Lietuvos įmonių pajamų didinimas naudojant prekybos politikos instrumentus, mln. Eur (kaupiamasis principas)(5.5.11. Darbo rodiklis)

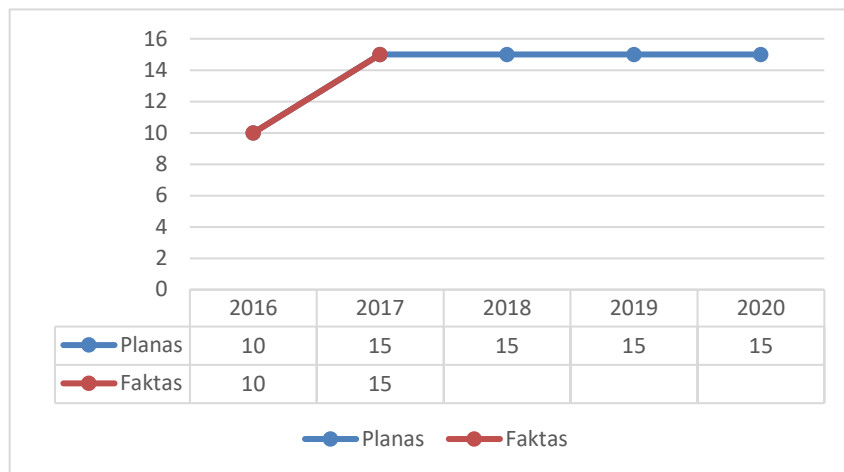
Šaltinis: URM duomenys

Pritaikius ES muitų suspendavimo žaliavų ir komponentų importui procedūras, Lietuvos įmonėms 2017 m. pavyko sutaupyti apie **3,3 mln. eurų importo muitų**. Laisvosios prekybos susitarimų teikiamos lengvatos ir Lietuvos atstovavimas daugiašalėje prekybos sistemoje – PPO, leidžia Lietuvai kasmet sutaupyti apie **16-17 mln. Eur maito mokesčių** lietuviškos kilmės eksportui.

Papildomai, atstovaujant

Lietuvos įmonių interesus, ES taikomų prekybos apsaugos priemonių dėka pasiekta, kad Lietuvos įmonėms kasmet būtų užtikrinta apie 60 milijonų eurų pajamų. 2017 m. pasiektas antidempingo ir antisubsidijų (kompensacinių) priemonių pratęsimas Kinijos kilmės saulėms moduliams, kas leido išsaugoti 600 darbo vietų Lietuvoje ir neprarasti eksporto pajamų.

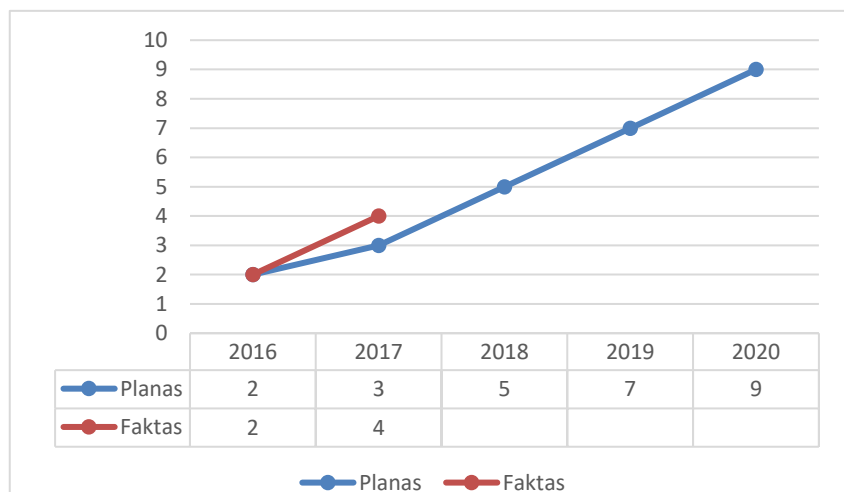
20 grafikas. Prekybos politikos ir laisvosios prekybos sutarčių pristatymų įmonėms ir socialiniams partneriams skaičius per metus (5.5.11. Darbo rodiklis)

Šaltinis: URM duomenys

2017 m. buvo vykdoma nuolatinė komunikacija ES bendrosios prekybos politikos temomis su Lietuvos pramone, gamintojais, importuojančiomis įmonėmis, vartotojais ir pilietine visuomene. Iš viso 2017 m. organizuota **15 pristatymų** apie ES laisvosios prekybos susitarimų derybas, ES antidempingo tyrimus bei ES rinkos apsaugos instrumentų modernizavimą, ES importo muitų suspendavimo galimybes.

21 grafikas. Sudarytų tarptautinių susitarimų su potencialių rinkų valstybėmis skaičius (kaupiamasis principas)(5.5.11. Darbo rodiklis)

Šaltinis: URM duomenys

2017 m. birželio 27 d. Vilniuje, Lietuvos užsienio reikalų ministras pasirašė Lietuvos ir Europos branduolinių mokslinių tyrimų organizacijos (toliau – CERN) susitarimą dėl asocijuotos narystės (ratifikuotas 2017 m. gruodžio 7 d.). Lietuva pirmoji iš Baltijos šalių pasiekė asocijuotą narystę šioje didžiausioje pasaulio mokslininkus vienijančioje organizacijoje.

2017 m. rugsėjo 18 d. pasirašytas susitarimas su Mongolija, 2017

m. rugsėjo 20 d. – su Brazilija, 2017 m. lapkričio 1d. – su JAE; konsultuojamasi dėl tokių susitarimų sudarymo artimoje perspektyvoje su Argentina, Bosnija ir Hercegovina, Pakistanu, PAR, Omanu.

2017 m. siekta praplėsti tarptautinių susitarimų spektrą: greta bendresnių investicinių ir ekonominių sutarčių 2017 m. lapkričio 27 d. pasirašytas Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Kinijos Liaudies Respublikos Vyriausybės susitarimo memorandumas dėl bendradarbiavimo pagal Šilko kelio ekonominės juostos ir XXI a. jūrų šilko kelio iniciatyvą. Seimui pateiktos ratifikuoti mišrios ES sutartys: išsamus ekonomikos ir prekybos susitarimas su Kanada; ekonominės partnerystės susitarimas su Pietų Afrikos vystymosi bendrijos valstybėmis; prisijungimo protokolas prie prekybos susitarimo su Peru, kuriuo atsižvelgiama į Ekvadoro prisijungimą; tarpinis ekonominės partnerystės susitarimas su Gana.

2017 metais URM toliau koordinavo institucijų pastangas siekiant, kad Lietuva 2018 m. taptų EBPO nare ir apie pasiektą pažangą reguliariai informavo Lietuvos Respublikos Vyriausybę. Iki 2017 m. pabaigos pavyko sėkmingai baigti Lietuvos atlikties EBPO rekomendacijoms ir standartams peržiūras 12-oje komitetų, o dėl atlikties pripažinimo 6-iose komitetuose liko tik sutvarkyti formalumus. 2018 m. darbas turės būti tęsiamas EBPO darbo grupėje dėl kovos su užsienio pareigūnų papirkimu sudarant tarptautinius verslo sandorius, Bendrovių valdymo bei Ekonomikos ir vystymosi peržiūros komitetuose. Pagrindinis dėmesys turės būti sutelktas į EBPO rekomendacijų valstybės valdomų įmonių ir kovos su pareigūnų papirkinėjimu srityse kokybiškam įgyvendinimui.

5.5.12. Darbas. Lietuvos indėlio ir matomumo tarptautinėse ir regioninėse organizacijose didinimas stiprinant taiką, demokratiją ir saugumą, ginant žmogaus teises, užtikrinant darnų vystymąsi

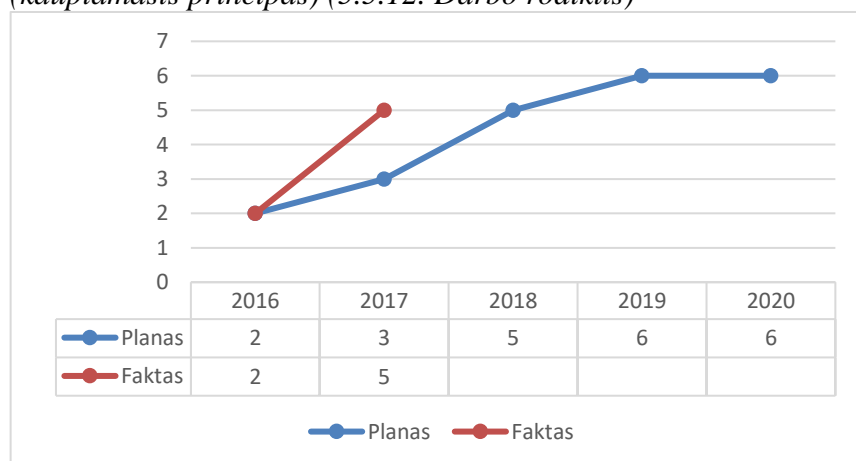
Dalyvaudama tarptautinių organizacijų veikloje, Lietuvos diplomatinė tarnyba dėjo pastangas didinti Lietuvos indėlį į tarptautines ir regionines organizacijas ir matomumą jose. Veikdama JT, Europos Taryboje, ESBO ir kitose tarptautinėse organizacijose, Lietuva siekė padaryti jų veiklą efektyvesnę ir skaidresnę, lanksčiai reaguojančią į šių dienų iššūkius. Aktyviu darbu tarptautinėse organizacijose siekta užtikrinti paramą daugiašališkumui tarptautiniuose santykiuose, teise pagrįstai tarptautinei tvarkai ir demokratinėms vertybėms. Būdama UNESCO Vykdomosios tarybos nare (2015–2019 m), taip pat siekdama narystės JT žmogaus teisių taryboje (2022–2024 m.) diplomatinė tarnyba tęsė savo pagrindinių veiklos prioritetų tarptautinėse organizacijose praktinį įgyvendinimą, didelį dėmesį skyrė žmogaus teisių apsaugai, ypač žurnalistų saugumo užtikrinimui, lyčių lygybei, moterų įgalinimui, prisidėjo prie kitų tarptautinės bendruomenės pastangų stiprinti taiką, demokratiją ir saugumą. 2017 m. Lietuva stiprino savo dalyvavimą JT taikos palaikymo misijose bei ESBO specialiojoje stebėjimo misijoje Ukrainoje (tiek finansiniais, tiek ir žmogiškaisiais resursais).

Rusijos agresijos prieš Ukrainą kontekste Lietuva nuolat pabrėžė pamatinių tarptautinės teisės principų ir įsipareigojimų pažeidimo ir Rusijos atsakomybės klausimą, aktyviai prisidėjo prie šio klausimo išlaikymo prioritetinėje tarptautinių organizacijų darbotvarkėje.

Lietuva aktyviai veikė siekdama bendrų ES pozicijų tarptautinėse organizacijose svarbiais mūsų regiono saugumo ir žmogaus teisių užtikrinimo klausimais; bendradarbiavo derindama veiksmus (bendrų pareiškimų ir renginių rengime) su Šiaurės ir Baltijos šalimis (NB8) ir tarp Baltijos valstybių. Skirtas dėmesys žmogaus teisių pažeidimams Rusijos okupuotose teritorijose (Kryme, Abchazijoje bei Pietų Osetijoje), kovai prieš propagandą ir su patyčioms prieš vaikus, smurtui prieš moteris.

Siekiant Lietuvos interesų įgyvendinimo per veiklą tarptautinėse organizacijose, rengti arba prisidėti rengiant dokumentus, rezoliucijas, deklaracijas, kurios buvo paremtos JT: Generalinėje Asamblėjoje – 73 rezoliucijos, Saugumo Taryboje – 8 rezoliucijos. Jungtinių Tautų žmogaus teisių taryboje paremtos 63 rezoliucijos, UNESCO – 9 rezoliucijos, ESBO – 11 Ministrų tarybos sprendimų, Europos Taryboje – 40 Ministrų komiteto sprendimų. **Bendras Lietuvos pareiškimų JT, ESBO, ET, UNESCO skaičius – 188.**

22 grafikas. Lietuvos / Lietuvos atstovų, išrinktų į tarptautinių organizacijų formatus, skaičius (kaupiamasis principas) (5.5.12. Darbo rodiklis)

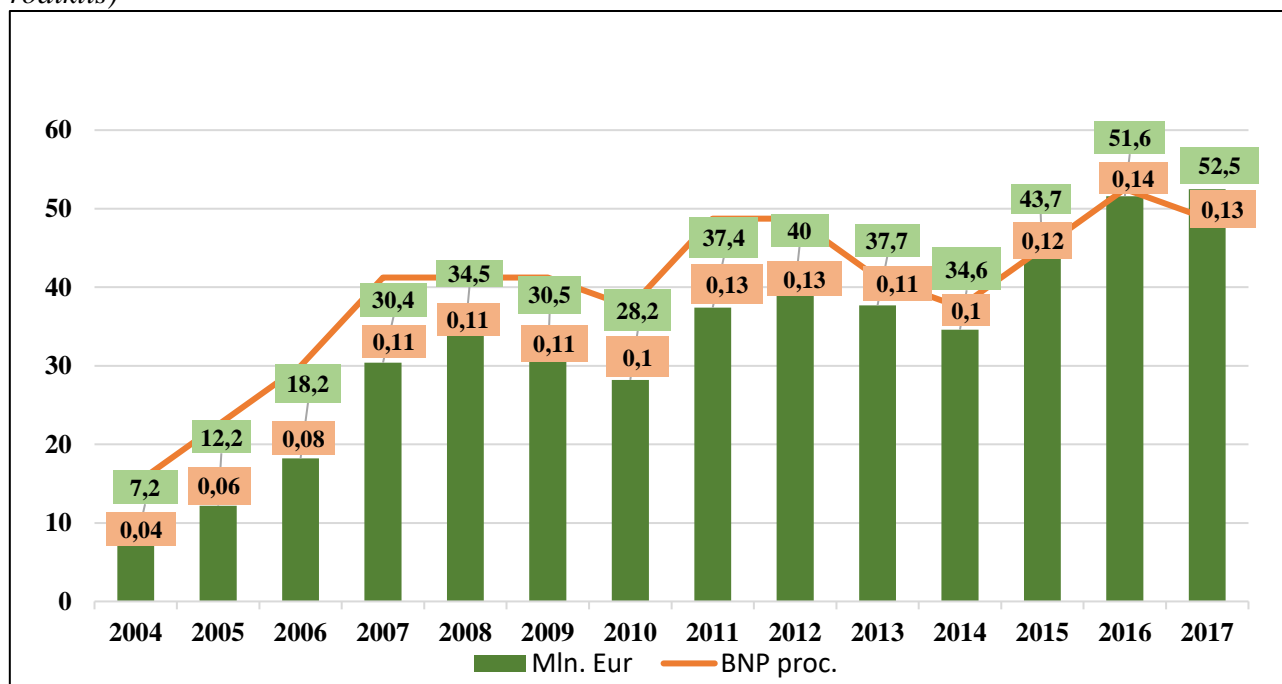
Šaltinis: URM duomenys

2017 metais vykdytos nuolatinės politinio ir ekspertinio lygmens konsultacijos, deramasi dėl paramos, sudaromi mainai, organizuojamos aktyvios rinkimų kampanijos. 2017 m. rugsėjo mėnesį Lietuva išrinkta į **JT pasaulio turizmo organizacijos** (PTO) vykdomąją tarybą (2018–2021 m. laikotarpiui) ir perrinkta Europos regiono komisijos vicepirmininke antrai dvejų

metų kadencijai. Lietuvos atstovė išrinkta **ET Vystymo banko** Administracinės tarybos pirmininke. Lietuva perrinkta antrai kadencijai į **UNESCO** Tarpvvyriausybinį bioetikos komitetą (2017–2021 m. kadencijai). Pradėtas Lietuvos kandidatavimo į ŽTT kampanijos strategijos ir prioritetų rengimas, sukurtas Lietuvos kandidatavimo į ŽTT kampanijos logotipas. Lietuva perrinkta antrai kadencijai į **UNESCO** Tarpvvyriausybės programos „Informacija visiems“ tarybą. Lietuva išrinkta į **UNESCO** Tarptautinės komunikacijos plėtros programos (IPDC) tarpvvyriausybines tarybą (2017–2021 m. kadencijai).

Lietuva siekia plėsti vystomojo bendradarbiavimo veiklą bei didinti lėšas vystomajam bendradarbiavimui, atsižvelgiant į Lietuvos tarptautinius išsipareigojimus – **iki 2030 metų oficialiai paramai vystymuisi turi būti skiriama ne mažiau nei 0,33 proc. bendrųjų nacionalinių pajamų.**

23 grafikas. Lietuvos oficiali parama vystymuisi 2004-2017, mln. eurų, % OPV/BNP (5.5.12. Darbo rodiklis)

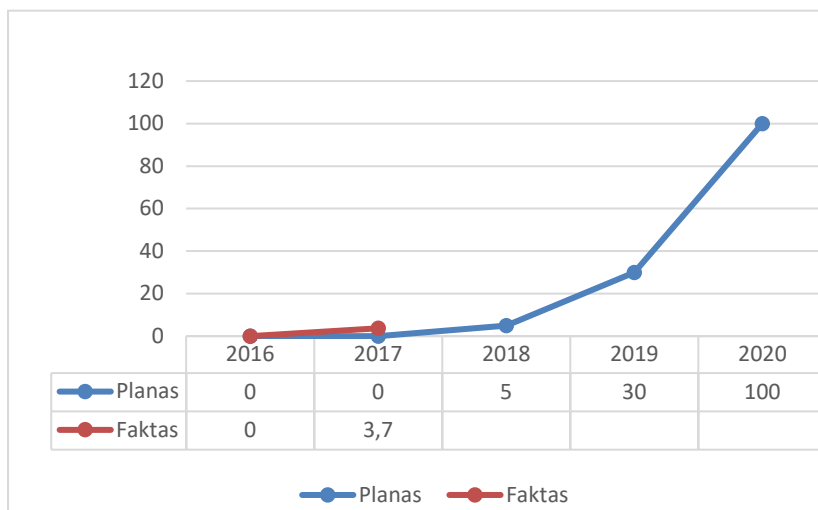
Šaltinis: URM duomenys

2017 m. lapkričio 15 d. patvirtintas atnaujintas Vystomojo bendradarbiavimo tarpinstitucinis veiklos planas 2018-2020 m., kuriuo nustatomos Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo politikos kryptys ir jų įgyvendinimo priemonės ir siekiama Lietuvos tarptautinių išsipareigojimų įgyvendinimo. Plano įgyvendinime dalyvaujančių institucijų skaičius per metus išaugo nuo 13 iki 17, 2018 metais suplanuota įgyvendinti priemonių, kurių bendra vertė 11 929,5 tūkst. Eur, 2019 m.— 11 117 tūkst. Eur, 2020 m.—10 884 tūkst. Eur.

5.5.14. Darbas. Lietuvos Respublikos diplomatinio atstovavimo tinklo peržiūra ir efektyvumo didinimas

Vykdamas Lietuvos Respublikos diplomatinio atstovavimo tinklo peržiūrą, 2017 m. atlikta Lietuvos Respublikos diplomatinio atstovavimo tinklo analizė ir pasiūlymai dėl jo pertvarkos krypčių. 2017 m. buvo parengta I-oji Strateginio projekto „Lietuvos Respublikos diplomatinio atstovavimo tinklo peržiūra ir efektyvumo didinimas“ plano versija.

25 grafikas. Konsulinių paslaugų, kurioms įdiegtas paslaugų kokybės standartas, dalis, proc. (5.5.14. Darbo rodiklis)

Šaltinis: URM duomenys

2017 metais pradėti Konsulinių paslaugų teikimo kokybės standarto kūrimo darbai: 2017 m. rugpjūčio 21 d. patvirtintas Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro įsakymas Nr. V-178 „Dėl asmenų, kurie kreipiasi dėl dokumentų legalizavimo ir tvirtinimo Pažyma (*Apostille*), aptarnavimo Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos Konsuliniame departamente standarto patvirtinimo“, kuriame apibrėžti Konsulinio departamento diplomatų, vykdančių

dokumentų legalizavimo ir tvirtinimo pažyma (*Apostille*) funkciją, veiklos ir elgesio principai, siekiant užtikrinti profesionalų asmenų aptarnavimą.

Detali informacija apie visų Užsienio reikalų ministerijos kompetencijai priskirtų darbų ir veiksmų įgyvendinimą, vykdant Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo planą, pateikta ir reguliariai atnaujinama Stebėsenos informacinėje sistemoje (SIS).

Užsienio reikalų ministras

Linus Linkevičius